

BOHEMIA

Zeitung der Tschechischen
Demokratischen FöderalistenJournal of Czech Democratic
Federalists

REDAKTION

Köln-Ehrenfeld

Hansestr. 54—58.

Telefon 55858

Číslo 57. — 27. dubna 1956.

LIST ČESKÝCH DEMOKRATICKÝCH FEDERALISTŮ

UVNITŘ LISTU:

- Národnostní právo ve federaci.
- »Krví a železem«.
- Naše vzpoura proti totalitě.
- Hledám, o co bych se opíel.
- Jednou větou...
- Svobodná tribuna čtenářů.
- Zrcadlo domova.
- Fejeton: Dopis z radia.

MRAKY NA ZÁPADNÍM NEBI

Je nejvyšší čas, aby promluvili experti v boji proti komunismu

Vnitropolitická krkolomná akrobacie nového kursu v komunistických státech neoslabeje sovětskou iniciativu v zahraniční politice. Právě naopak. Komunisté tím kryjí pro ně vnitřně nepříjemné následky při odstraňování stalinismu a jeho souputovníků. Jedna zpráva stihá druhou a senzacechtivý západní tisk až příliš ochotně popularizuje významné i bezvýznamné zprávy sovětské tiskové kanceláře TASS a nebo západních korespondentů z Moskvy. Sovětští činitelé se při tom koncentrují na vzbuzování dojmu, že nová éra komunismu je opravdu ohrožená popularizací významné i bezvýznamné zprávy sovětské tiskové kanceláře TASS a nebo západních korespondentů z Moskvy. Sovětští činitelé se při tom koncentrují na vzbuzování dojmu, že nová éra komunismu je opravdu ohrožená popularizací významné i bezvýznamné zprávy sovětské tiskové kanceláře TASS a nebo západních korespondentů z Moskvy.

Komunisté jsou nyní přesvědčeni, že se jim podaří oslabit protisovětskou frontu a že v primárním jednání se západními politiky mohou na delší dobu přece jen docílit propagované koexistence. Mnohemu je již z posledních událostí jasno, že se jim drobné přímé i nepřímé daří. Na př. většina islandského parlamentu zamířila přítomnost amerických jednotek na svém ostrově, Ceylon po volebním vítězství levicevé „Národní fronty“ se stahuje do neutrálnosti, skandinávské státy dávají přednost koexistenci před „politikou síly“, Jugoslaviie se stále užíje dostává do spolupráce s komunistickým blokem, ve Francii a v Anglii ozývají se na vedoucí místech vládní hlasy, že odzbrojení a uvolnění napětí mezi Východem a Západem je důležitější než sjednocení Německa. Při tom vidí Francie svůj hlavní a životní zájem v ubývání svých posil v Alžírě a Anglie zase má své primární starosti na Blízkém Východě. Vše ostatní je podřadné a Sov. svaz před přejížděním Bulganina a Chruščeva do Londýna neapeloval zbytečně na státy Blízkého Východu, aby zamezily všemu, co by mohlo vyvolat neklid na arabsko-izraelských hranicích.

Přímou deprimující je ochromení zachráněné politické aktivity USA, která je již ve viru předvolební kampaně a vše ostatní ustupuje tradiční do pozadí. A proto je nutno se spojit aspoň s ratifikací přátelské smlouvy mezi USA a Německou spolkovou rep. a s ohlášenou návštěvou nrm. kancléře Adenauera a franc. min. předsedy Molleta ve Washingtoně.

Zda jsou oprávněné naděje, že vnitřní změny v komunistických státech pomohou likvidovat komunistické nebezpečí, ukáže se při italských obecních volbách a volební výsledky budou také obrazem schopnosti antikomunistické propagandy. Vážným varováním však jsou demonstrace dělnictva v Dánsku, kde, ač je tam soc. dem. vláda, nemohlo se zamezit, aby dálnosti komuniste se neuchopili iniciativy a v sociálních otázkách, o které při demonstracích jde, strhli na svou stranu i dělníky nekomunistické. I neklid mezi španělským dělnictvem nevyvrací domněnky, že komunisté i tam dovedou stále ještě využívat sociálních nedostatků ve prospěch svého neodvolaného cíle: světové revo-

lucce. Proto, podle našeho názoru, by mohlo nebezpečí komunismu zlikvidovat jen to, co v těchto dnech prohlásil Svatý Otec: Nulnost utvoření „nové sociální struktury na ruinách staré budovy“.

NATO slaví své sedmé výročí a to ne právě v nejlepší pohodě u svých členů. Jak trapně musel působit incident na mezinárodním fotbalovém turnaji mladých národních mužstev v komunistické Budapešti, když Rekové a Turci odmítli nastoupit ke společnému utkání s poukazem na nevyřešený problém Cypru. To jistě nekomunistického diváka neutvrdilo o soudržnosti západních států, které by mohly „idcou svobody a síly“ zatlačit komunismus aspoň do jeho předválečných hranic. Případ Islandu a hlavně také silná kritika americké politiky z úst franc. min. předsedy Molleta nasvědčuje tomu, že příští zasedání NATO, začátkem května v Paříži, bude očekáváno se zájmem nejen na Západě, ale i na Východě a odhalí, zda jmenování gen. let. Norstada šéfem NATO, není již symbolickým náznakem nové americké strate-

gie, kdy při stažení US pozemních vojsk z Evropy se přikročí k udržování silných US jednotek letectva na evropské pevnině.

Příjemnější jsou výsledky štrassburského zasedání Evropské rady, která přece se jen může slát silným faktorem ve vzestupu západoevropské solidarity. Ovšem reklamní štrassburské vystoupení „Shromáždění porobených národů“ (filialka Free Europe Committee) dovede sotva proměnit věnované dolary v reální výsledky a jejich memoranda a prohlášení utvrzují jen obavy, že bude-li reprezentace exilu v rukou těchto lidí, a minime ovšem jen „čsl. reprezentantů“, bude zájem svobodného světa na osvobození našich zemí stále menší. Nový kurs komunistů žádá totiž ještě více zvýšeného úsilí bystrých protikomunistických expertů a ne projevů impotentních dědečků typu Dr. Zenkla a zkrachovalých kolaborantů, kteří jsou vstavu se ve své pokročilé senilnosti smířit s návrhem, když pražští komunisté se sebekriticky omluví za své přetvářky vůči socialistům z „Národní fronty“ v r. 1948.

VI Pekelský.

Před 20 lety zemřel prof. J. Pekař

JOSEF TREBEŠKA

Dějiny českého národa, historicky zjstitelné, přesahují již celé jedno tisíciletí. Jsou to dějiny pohnuté i významné. Střídají se v nich doby štěstí a slávy s obdobími úpadku a utrpení. Jestliže se dnes politický a filosofický obsah pokroku vymyká z rukou levice, která svým materialistickým pojetím a svou praxí zabobuje do krajnosti, velmi často dnes mnohý z nás vzpomíná velkých soubojů T. G. Masaryk — Josef Pekař.

Masaryk učinil Husa a reformaci symbolem náboženství bez autority. Odtud vyprýštila snaha vytvořit národní církve československou, jak říká Masaryk — husitskou. Národ náš byl nábožensky — stejně jako v XV. století — rozbit na řadu svářících se sekt a původcem toho byl jako před věky — Hus. Dnes je situace českého národa vlivem protikatolického komunismu nadmíru nebezpečná. Jde o boj víry a nevěry, odvádné a maskované všelijak. Satisfakce se Pekař ovšem nedožil.

Univ. prof. Pekař vždy a zvláště za I. svět. války klade důraz na české státní právo, vycházející z českého programu státoprávního, a v domněnku, že by válka mohla skončit nerozhodně, bojoval za přeměnu Rakouska ve stát federativní a za státní vyrovnání s Čechy. Významná byla jeho přednáška „František Josef I.“, pro-

nesená při smuteční tryzně r. 1916, otiskovaná v „Národních listech“. Bylo to u nás první odvážné slovo v době nejtužší politické perzekuce. Jeho „Dějiny Československé“ (1921), vydané pro střední školy, vnesly svým důrazem na dějiny vnitřní, správní, hospodářské a ústavní nového ducha do našich středních škol. Z historických problémů zaujímá ho po válce „Bílá Hora“ (1922), v letech 1927—30 vydává trojsvazkové dílo „Žižka a jeho doba“, v němž dokazuje, že Žižka, tvrdý a ukrutný fanatik bez politické rozvahy, měl s laboritý špatný vliv na české události, neboť vhnali zemi do revoluce, po níž většina občanstva netoužila. Roku 1929 vydává v Č. Č. H. spisek „Svatý Václav“, v němž rozevírá „Smysl českých dějin“. Pekař odmítá opět, jak byl učinil již r. 1912 ve spisku „Masarykova česká filosofie“. Masarykovo pojetí českých dějin a dovozuje, že hlavní idea českých dějin je idea národnostní.

Všechny jeho spisy, referáty a četné publikace vynikají nejen bystrostí myšlenek, nýbrž i skvělým slohem. Jeho polemiky jsou věcné a prochnuté snahou po pravdě. Všude je patrný Pekařův hluboký mravní základ, spojený s odvážným úsilím, vybojovat poznání pravdy uznání „padni, komu padni“.

Jestliže svět vás nenávidí...

Píše Sirius

Jestliže svět vás nenávidí, vězte, že mne nenáviděl dříve nežli vás. Kdybyste byli ze světa, svět by své miloval. Poněvadž však ze světa nejste, nýbrž já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí.

(Jan 15, 18—19.)

Slova Janova evangelia citoval dne 1. listopadu 1948 pražský arcibiskup Dr. Jos. Beran ve vatikánském rozhlasu, když promlouval k domovu. Ne dlonho bylo mu po tomto dni dovoleno promlouvat. V roce 1949 shromáždil ještě o velikonočních stárcích v arcibiskupském paláci a mýl jim nohy. Pak šel ve slavnostním průvodu vst Boží Tělo ze Svatovítské katedrály. Policisté obklopili katedrálu a nepustili tam nikoho, kdo nebyl členem komunistické bojůvky. Bojůvkáři sedíce v lavicích, kouřili cigarety. Když arcibiskup chvil od oltáře promluvit, spustili strašlivý řev. Arcibiskup přerušil mši, odebral se do svého paláce a komunisté přibouchli za ním dveře. Byl tam hlídán a nikdo neměl k němu přístupu. Je tomu pět let, co byl zatčen a odvezen na neznámé místo. Nejprve byl vězněn u Plzně. Lidé chodili pod jeho okno a arcibiskup jim žehnal. Nato ho komunisté odvezli do kláštera ve Staré Říši na Moravě, kde prý jsou vyšší zdi. Pak byl odvezen do koncentráku.

Vzpomenout tohoto silného muže v den výročí jeho zatčení, to není jen povinnost k němu nebo k domovu, to je připomínka existence vůdce českého duchovního exilu. Neboť nejen ti, kteří jsou i tělesně v exilu, jsou exilem. I ti, kteří tělem v komunistickém Československu, ale duchem v pravdě a v zásadách křesťanských, jsou v exilu, burlesk pozdravení. To jsou všichni ti, kteří věří, že přijde den svobody, to jsou všichni ti, kteří proti násili

stavějí mírnost, proti síle přesilu svého přesvědčení.

V čem je příklad Beranův? Především v jeho osobní síle. Jakou kariéru mohl udělat v zemi, kde Plojharové jsou u moci, pražský arcibiskup! Zůstal však věren sobě. Za druhé zůstal věren křesťanským zásadám. Neublížoval a nemusil se stydět za to, co dělal. Kolik je dnes konjunkturálních katolíků v exilu! Vidíme komunisty, kteří se bili za Košický program, kterak dnes prohlašují: jsme katolíci! Zajisté, křesťanství zná i odpustění tak hrozných zločinů, jaké spáchali ti lidé. Avšak jak je možno, že tato farizeové, ti konjunkturální katolíci se derou do popředí a že se neozve silný a jasný hlas, který by jim určil jejich místo daleko v předání politického dění národního? — A ti lidé se dokonce hlásí k arcibiskupu Beranovi. Zajisté, že každý katolík a i oni — stali-li se katolíky — mají povinnost hlásit se k svému arcibiskupovi. Avšak u vědomí svých zločinů hezky vzadu, daleko, neboť si nezaslouží ani, aby stín jeho roucha na ně padl.

V tomto exilu se podivuhodně obrací hodnota na ruby. Ti, kteří varovali před komunistickým nebezpečím a kteří byli pro toto stanovisko označováni za zrádce národa, jsou najednou překřikováni lidmi, kteří až do těch lidí a státní byli pro strýčka Stalina. Tito podivní hlasatelé svobody se pak domnívají, že jim ještě někdo věří nebo že je někdo bere vážně. Ani ti, kteří jim sypou dolary, je nemohou brát vážně. A tím, že jim je sypou, vzbuzují pravý opak své propagandy: vrcholný odpor těch, kteří trpí následky činnosti těchto bolševiků.

Cim víc ti lidé mluví, tím větší se stává ten, jenž mlčí: arcibiskup Beran. Jsou katolíci,

NA PRANÝŘ

V Melbourne byl odsouzen na 3 roky vězení Fr. Vychodil a to pro trojnásobné zhaštví a krádeže. Nejprve vždy zapálil stavení, pak je náruživě pomáhal hasit, zatím co jeho dva společníci — jak přiznal před soudem — kradli vše, na co přišli, od diamantových prstenů až k autu v garáži. ♦ Německý tisk přinesl 9. 3. t. r. zprávu, že spojenecké tajné služby odhalily obrovský skandál s dodávkami zbraní alžírským rebelům. Zbraně byly dodávány z US zbrojních skladů v Záp. Evropě, poněkud z Francie. Prostředníky byli — podle uvedené zprávy — vojáci polské osvobozené armády, kteří jsou dnes zaměstnáni u amer. „kompanií“. Jen z jediného skladu u Verdunu tak bylo zasaňtročeno 12.000 tun zbraní a munice. Tyto černé obchody byly sjednávány mezi Poláky a Araby v různých krémách. Ceny: pistole 60 DM, kulomet 500— DM, ruční granát 1.— DM, náboj do pušky 10 pfenniků.

Svaté ty nadšení,
nebeský plamení,
šlehní nám do srdcí,
otčinou vzpláň!

Bez tebe nevzniká
myšlenka veliká,
v tobě jen kuje se
vítězná zbraň.

Svatopluk Čech.

ČESKO-SUDETSKONĚMECKÉ DISKUSNÍ VEČERY

Sudetskonecká „Landsmannschaft“ v Hossensku uspořádala ve dnech 14.—17. března t. r. 4 diskusní česko-sudetskonecké večery a to ve Frankfurtu/M., Wiesbadenu, Darmstadtu a v Kasselu. Referentem se strany české byl místopředseda Sdružení českých demokrat. federalistů univ. prof. Dr. R. Wierer, německým koreferentem byl Dr. Rud. Urban z Herderova institutu v Marburgu n. L. Prof. Wierer podal přehled české filosofie dějin státní politických programů, české mentality, analysoval politickou náladu a tužby národa doma a nastínil řešení státní-politické, vhodné pro budoucnost. Dr. Urban rozebral německý obraz o česťstvi, jakož i shodu obou národů v životním stylu a postoji k náboženství a vyzdvihl potřebu nestrannosti v podání dějin i uznání cizí národní osobnosti a vzájemné rovnosti. Diskuse byla velmi živá a posluchači všech politických odstínů se vyslovili přetvárnou většinou kladně pro federalistické řešení v budoucnosti. Přednáškám předcházely tiskové konference, jež nalezly kladný ohlas jak v tisku krajauském a oblastním, tak i obecném. B. M.

kterí jeho jménem kryjí ateismus kandidátů osvoboditelství. Jsou katolíci, kteří se domnívají, že posílí národ doma tím, že spolupracují s nepřáteli národa a svobody, kteří se osvědčili jako znamenití služebníci satanů. Není lépe mlčet, než mluvit z milosti ateistů, kteří se v ničem neliší od komunistů, leda v tom, že litují, že „nejsou při tom, že nemohou hrdě říci: já jsem spolupracoval“, jak napsal jeden z nich?

Arcibiskup Beran se stal národním symbolem. Bez ohledu na své náboženské vyznání, cti ho každý, kdo miluje svobodu. Jsou v něm ztělesněny hodnoty, jež v každé slušné lidské společnosti byly dosud vždy hodnotami občanskými: smysl pro slušnost, smysl pro spravedlnost, smysl pro pravdu, schopnost oběti pro celek. V Beranovi je duch Hlavickův. „Vyhrožuje si mně, přislíbuj se mně, přece zrádce nebude!“ Ve smyslu národním je to havlíčkovská síla, ve smyslu náboženském — hle, buditel! Jako ti kněží, kteří kdysi budili k životu český jazyk, tak budi on mravní svědomí národa, které bylo uspano, jako ti kněží buditelé, chrání i on národní tradici českou proti cizáctví.

Symbol české demokracie je nucen pět let mlčet. Jeho mlčení je však mohutným hlasem, který mluví přímo k srdci každého demokrata. Ti, kdo demokracii pošlapali a snažili se ji zničit, sedí dnes v cizině a tváří se jako demokrate. Majíce peněžní fondy, vylučují opět z činnosti ty, kteří nejspouze zatíženi žádnou kolaborací, mají důvěru národa. Majíce k dispozici rozhlasové stanice, prohlásili kolaboraci s komunisty za národní monopol. Pro ty je mlčení Beranova varováním. Ne za hluchičiny jde národ, ale za tím jedním mlčením.

Dne 29. prosince t. r. bude Dr. Beranovi 68 let. Je dosti mlad, aby mohl vést národ. Je dosti star, aby sledil jeho varovný prst, zdvižený proti nehoďným.

Co má učinit náš exil, vzpomínaje Josefa Berana? — Smeknout, zamyslet si, uložit si k počtě denně dvě minuty ticha a — mlčet.

JAR. VRCILICKÝ:

Jen spravedlnost!

Jen spravedlnost! — Nechcem ani více a sami v boj se dáme s dějin tokem i s budoucností, sami každým krokem vlast ubíjáme, jak své mládě lvice.

Jen spravedlnost! — Bojů do směřice, jež patřila by neskalkeným okem, meč práva kladouc tam, kde stvána sokem zas Vášch začne zvedat hadí kšticel!

Jen spravedlnost! — Není věru třeba chtít lásky tam, kde nutno každým mžíkem o zlílek rvát se, k němu o kus chleba.

Jen spravedlnost! — Víc juž nemůž chtít v areně gladiátor, s protivníkem zbraň aspoň stejnou, souzeno-li mřiti.

Národnostní právo ve federaci

UNIV. PROF. DR. R. WIERER

Federalistický smýšlelčím Čechovi je spravedlivá úprava jazykových práv a nás i jiné něčím samozřejmým; český federalista dobře rozeznává právě i heslovité vlastenectví. Tato otázka stává se v dnešní době zase velmi aktuální, jelikož i národnostně politický vývoj prochází velmi rychle vývojovými stupni, které dříve probíhal za desetiletí. Dnes s překvapením konstatujeme, že v mohamedánském světě, jež jsme si donedávna v paměti zjednodušovali pod jednotlivým znakem turbanu, půlměsíce a arabské obřadní čepice, nastává velmi zřetelně třídění mezi jednotlivými kmeny. Za několik let bude jistě mít Maroko národnostní problém kabytsko-arabský. Persie již snad má vážný problém turecký a dnes se ukazuje v poměrně moderním rouše spor čingalsko-tamylský na díve báječném a klidném Ceyloně. Naprosto nemůžeme vyloučit vznik nových národnostních útvarů z kmenů nedávno domněle odumřelých, neuvědomělých anebo zvláštními okolnostmi k svébytnosti vedených (Makedonie).

Je velmi zajímavé, že toto třídění, které snad již částečně zasáhlo i dálný Sudan, naprosto nebylo rozhodnuto, ne-li odstraněno marxistickými komunismem ve všech jeho přímých i nepřímých državách. Všichni ještě pamatujeme na lounovské „prorokování“ našich komunistických vrstevníků a spolužáků, kteří „najisto“ věděli, že odstraněním „kapitalistického vykořisťování“ zmizí v socialistické společnosti národnostní protiklady a tím i boje. Bylo to samozřejmě typicky omezené komunistické vychloubání, které se reakčně omezovalo na zastaralý materialismus a chtělo vykládati národnostní protiklady jen hospodářskými podmínkami. Psychologie podvědomí nikdy komunisty neráčila zajímat i proto její důsledky pro ně neexistovaly. Než přesto vyvstávají tyto problémy i v komunistickém státě, často v novém rouše, a domněle jednotlivci průmyslové kombináty a průmyslová střediska nutně povedou k dalším nesázím. Tak si vysvětlíme, že při posledním moskevském zatracení Stalina věnoval Chruščev tak silný a obsáhlý zřetel problémům národnostním a že sovětský tisk dozna) zakuklenou formou národnostně podložené nepokoje v záp. Ukrajině, střední Asii a nedávno i v Gruzinsku.

Přehlíželi-li federalista všechny tyto nedávne i přítomné zkušenosti, pochopí dobře, že právo státní musí splnit svůj organizační úkol nejen tím, že počuje o pollačení, případně potrestání jednotlivých i hromadných přečinů, nýbrž i tím, že se stará způsobem dokonale průmyslovým o to, aby vhodnými organizačními opatřeními bylo zamezeno příliš silnému výbuchu národnostních, kmenových, třídních a jiných davových vášní. Důsledkem toho nesmí národnostní právo pokulhávat za uvedením rychlým národnostním vývojem. Chceme-li tento ideál v budoucnosti do značné míry splnit — neboť dokonale a stoprocentně se žádný ideál nedá dosáhnouti — musíme se starati již nyní o to, aby otázky národnostního práva nezůstaly domnělou hříčkou právníků, historiků a jiných teoretiků, nýbrž aby byly alespoň v jádru

každému uvědomělému občanu známé.

V této souvislosti je věru potřebné vyzvednouti zvláštnosti národnostní skladby východní poloviny Evropy proti západnímu světu v nejširším slova smyslu. U nás ve střední Evropě a ve vlastní vých. Evropě jsou při klikatosti jazykových a národnostních hranic roztroušené menšiny ve vlastním slova smyslu považovány za velmi důležité, třebač číselně slabý díl přirozeného národního tělesa. Žádný z našich národů nechce a nemůže se vzdát těchto roztroušených menšin. Důsledkem toho stává se u nás národnostní rozdíl, případně protiklad silnějším, případně ostřejším u srovnání se světem západním. Západní svět ztotožňuje soubor státních občanů s pojmem národa francouzského, atd., bez rozdílu nejen nářečí, nýbrž i jazyka. Ujasněme si důsledky tohoto nazírání nyní hmatatelně v praxi. Německo-švýcarský spolkový úředník považuje za samozřejmé, že jeho děti navštěvují v Ženevě školu s francouzskou, v Luganu s italskou vyučovací řečí a že případně po delším pobytu v tomto prostředí tuto řeč přijmou za svou. Stejně tomu je u úředníka francouzsko-švýcarského, jenž přijde do Bernu či Basileje. V USA nastává jazykové přizpůsobení dětí emigrantů při vši jazykové snášenlivosti sice později, než málokdy podrží následující generace výlučně jazyk svých neanglicky mluvících rodičů. Ve východní polovině Evropy se tato t. zv. asimilace při nejmenším nerada snáší a u nás výlučně a jinde více na východě se ponejvíce odsuzuje. Tím vším nabývá národnostní problém ve východní polovině Evropy svůj svérázný charakter, jenž není bez všeho jasný nebo srozumitelný Západoevropanům a Američanům, kteří neznají rozdíl národnostních problémů vlastních a středoevropských i východoevropských. Jelikož pak státní tradice ve střední, východní a jihovýchodní Evropě byla v posledních desetiletích otřesená, nabýly národnostní problémy zde na ostrosti, zatím co silná politická tradice ve Švýcarsku, neirské Británii, francouzsky mluvící části Kanady a v USA tyto protiklady spíše uklidňuje.

I když dohoda na alespoň jednotných zásadách národnostního práva není nikterak snadná, ukazují nám její nutnost jak zdravá federalistická myšlenka, tak i povinnost ušetřiti našim dětem a vnukům podle možnosti prolitou krev milionů k účinné a nebojácné práci pro budoucí spolehlivě vybudování národnostního práva, když ne celosvětového, tak alespoň evropského.

Ničemu se nenaučili

JOSEF BOUŠA

Clevelandský levicový deník „Nový svět“ přinesl 21. 2. t. r. obšírný a nepodepsaný článek „Leninova cesta k vládě“, jenž je patrně souhlasný s míněním redakce NS. Je velmi pravděpodobně, že článek je výrobkem některého z čl. uprchlíků.

Autor se rozepisuje o ruské straně sociálních revolucionářů, kteří spolu s vojáky mohli zlikvidovat komunistický režim v Rusku v rozhodujících chvílích, kdy se tam ujmali násilím moci, avšak nestalo se tak z obav před — krveprolitím. O tom, jak tato sociální revolucionáři nemožno bojovali proti komunismu, uvádí jako příklad: „Do budovy parlamentu si přinesli voskové svíce, pro případ, že by bolševici přerušili elektrické světlo, a spousty obložených chlebků pro případ, že by nedostali potřebnou potravu.“

Lenin v té době sliboval lidu modré s nebe, přelstí tak jako Klement Gottwald v ČSR o necelé čtyři desetiletí později: sedlákům půdu a dělníkům kontrolu podniků. Sliby však nedodržel a kdykoliv na to bylo nespokojení poukazováno, omloval se mimořádností doby... Autor článku v NS však nenalézá odvahu, aby porovnal taktiku ruských sociálních revolucionářů s taktikou čl. apoštolů lidové demokracie, na které je přece jako šitý odstavce: „Zde se ukázal přesně dokonale nedostatek politické zkušenosti u všech těchto stran, které po dlouholeté sny a plané diskuse ztratily smysl pro skutečnost. Hloupé a vytrvalé

myšlenky, že bolševická vláda sama nějak pomine, anebo lid sám nepřipustí trvalou nadvládu menšin.“

Tak vypadaly poměry v SSSR před 40 lety. A obdobně se vyvíjely po II. svět. válce v ČSR, kde komunistům pomáhali houževnatě k moci jejich kolaboranti soc. demokraté, nár. socialisté a lidovci, k nimž se — mimochodem podotknuto — doma hlásil a jejichž politiku i v exilu nadále provozuje též redaktor „Nového světa“.

V exilu je jistě mnoho těch, kteří dodnes nezapomněli, kofík knih o SSSR a komunismu bylo v ČSR psáno a vydáno před II. svět. válkou. Přitom sama čl. komunistická strana se nikdy netajila tím, jaké cíle sleduje. A konečně, po válce Dr. Beneš prohlásil, že o Rusku toho více nepamětné více, než na př. o sousedním Polsku. Z toho lze tudíž právem vyvozovati, že osudné pikle, jichž se vedoucí činitelé stran Nár. fronty v ČSR dopustili v čele s jejich nejvyšší autoritou Dr. Benešem, jsou neomluvitelné a ti, kdo se jich zúčastnili, nesou za jejich důsledky stejnou zodpovědnost jako komunisté. V době, kdy se v ČSR již odzvánělo posledním troskám demokracie, ve skutečnosti jen jejím stínům, dotyční lidé měli ještě odvahu vytrubovati do světa, že je tam všechno v pořádku, že nám nikdo neradí, co máme dělat, že nenapodobujeme Sovětský svaz, a podobné nehoráznosti. Prostě, že komunismus a zotročující nási vlast zcela dobrovolně.

Spojenců a zejména zájmům Ameriky — anebo to všechno věděl, avšak prospěch bolševiku byl mu přednější, nežli zájmy našeho národa.“

Nevýslovně tiskovým dojmem působí závěr Kalinovy knihy: „Masaryk byl citově i rozumově dalek všem charakteristickým znakům slovanské rasy. Duchovně byl bližší Germánům. Nevěřil opravdově v budoucnost Slovanstva a před válkou neměl víry ani v budoucnost našeho národa, vysmíval se možnosti české státní samostatnosti. Nebyl věřícím ani Dr. Beneš, který ve své francouzské disertaci krátce před válkou projevil víru ve sláost Rakouska. Není-liž v tom kus tragédie, že v čele státu, obnoveného krvavými obětmi a nacionální silou našeho lidu — stáli po dvacet let dva mužové, kterým ve skutečnosti všeslovanská myšlenka byla cizí?“

PROTI ZORINOVÉ NOTE

Demokratická exilní unie (DEU), sdružující ústřední organizace sedmi nár. skupin (Čechy, Slováci, Rumuny, Chorvaty, Kozáky, Maďary a Gruzince), zaujala ostře odmítavé stanovisko k poslední notě sovětského velvyslance v Bonně Zorina a k hlášení sovětské tisk. agentury TASS. Zorin i TASS prohlásili, že v Záp. Německu je mnoho osob, toužících po návratu do svých vlastí, v čemž je jim však prý všemožně bráněno. Sovětská mise by chtěla jakousi volnou ruku k verbování mezi uprchlíky a k provádění repatriace. Stanovisku DEU věnovala pozornost řada německých novin... (SČDF je v DEU zastoupeno přes Ústředí demokrat. exilu z ČSR; gen. taj. DEU je Vl. Pekelský.)

Vydavatelství „Bohemia“ vydalo právě

I. svazek politické revue

SBORNÍK BOHEMIA

Ve Sborníku je zastoupeno 10 známých exilních autorů vynikajícími články. Mimo články původní jsou ve Sborníku otištěny i 4 nejzajímavější úvahy, jež byly uveřejněny v „Bohemii“ v r. 1955. Cena DM 4.— (I.— US dolar). Objednávejte v redakci „Bohemia“.

KDO ZNÁ JEJICH ADRESY?

Jos. Roháček (asi 31 letý) z Travčic u Terezína, od r. 1951 v Kanadě, hledá Něm. červ. kříž. Ing. Boh. Cejnar (asi 58 letý) z Dolních Buchtovic, okr. Čáslav, hledá přítel z Austrálie.

JEDNOU VĚTOU...

VI. Pekelský navštívil Brusel, kde měl rozhovor s S. Ghelfandem, gen. tajemníkem Křesťansko-demokr. hnutí v exilu. * Býv. plk. gen. štábu Cambrak pracuje v USA v továrně na nábytek. * Soc. dem. Václav Majer, býv. člen předsednictva Rady svob. Čsl., pracuje nyní v USA jako zahradník. * Jiří Brada uveřejnil v amer. měsíčníku „Facts Forum“ další dva články o katastrofálních poměrech v čl. odděl. RFE. * Otto Pick, býv. personální šéf RFE, který byl z RFE propuštěn, byl nyní přezázen na amer. linku a má nyní o 200 dolarů větší plat. * Dr. Ad. Procházka byl přes velikonce v Mnichově, kde namluvil pro RFE s Dr. Pecháčkem relaci o berlínském sjezdu Křesťansko-dem. unie, jehož se zúčastnil; z Mnichova odecestoval přes Paříž do Strassburku na zasedání 1. zv. „Organisace porobených národů“, jehož se měli zúčastnit m. j. Dr. Osuský, Dr. Zenkl, Dr. Ripka a Ing. Kornel Fillo. * Jezuita Páter Osuský má být propuštěn z RFE v Mnichově a to prý z toho důvodu, že se zasazoval o zřízení slovenského odděl. * V Linci se náhle opět objevil Jiří Jírka, který na podzim 1955, když byla vyhlášena Zápotočského amnestie, z Lince náhle „zmizel“; mezi uprchlíky panuje názor, že Jírka byl v ČSR. * Zpěvák Zvolánek z RFE se vrátil z USA zpět do Mnichova. * Mezinár. eucharistický kongres roku 1960 se bude konat v Mnichově. * Prchalův vykládal. časopis „Za svobodu“ napsal 30. 3. t. r.: „O příjezdu do CHZS (Prchalova skupina) v Německu požádali a byli přijati Jiří Brada, Dr. P. Skála a pi. A. Karstenová.“ K této zprávě sdělila pi. Karstenová redakci „Bohemia“, že o příjezdu nikdy nezádala. * V Galerii umění v Montreálu byla uspořádána výstava českých malířů; vystavovali Jar. Sejnoba, Vik. V. Zoubková-Rezníková, E. Grohová a j. * Jos. Cermák obdržel I. cenu torontské university v soutěži o nejlepší anglickou báseň. * H. Zipper a T. Dubská-Zipperová uvedli v Manite/Filipiny po prvé Smetanovu „Prodanou nevěstu“. * John Skala, ředitel turistického odděl. Skalovy banky v Chicagu navštívil Prahu, aby vyjednal umožnění návštěvy Československa pro krajany z Ameriky; J. Straka čichá dobrý obchod a čl. komunisté propagandu k nezaplacení. * K. Greiner, redaktor „Slobodného Slovenska“, měl na Vysoké škole polit. věd v Mnichově referát na téma „Národnostní princip nebo nadnárodní stát“. * Ludvík Rychtera, býv. nár. soc. poslanec NF, je v Clevelandě v nemocnici. * Manželé Novákové si v Clevelandě koupili dům. * Melbournský večerník „The Herald“ přinesl celostránkovou reportáž o českém protikomunistickém exulantu Petru Pařízkovi, který před rokem začal v Melbourne pěstovat žampiony tak úspěšně, že se s tím účelem ustavila vicioránská společnost s kapitálem 100 000 austr. liber, takže P. Pařízek dnes pěstuje žampiony již ve velkém. * Rafael Kubelík byl na Velké pátek těžce zraněn při autonehodě ve Vídni. * Ve Wellfinsdorfu Rakousko byla začátkem dubna 1. r. těžce zraněna a popálená v obličejí mladá žena při explozi balonu „Svobodné Evropy“, který nalezla na poli. * Jan Kouřil, který byl před 5 lety v Záp. Německu odsouzen na 15 let vězení a za něhož se tehdy zasazovali čl. nár. socialisté, žádá o repatriaci do ČSR. * „Pařížský blok“ uspořádal 6. 4. t. r. v Mnichově smuteční slavnost k uctění památky zemřelého arménského ministra obrany v exilu gen. Dro. * Jar. Tětna, dřívější pisár a později spote. redaktor RFE, jenž byl před měsícem z RFE propuštěn, učí se nyní za lepších podmínek v monitoringu RFE psát na stroji; rovněž i z RFE propuštěný býv. red. Zd. Sedivý pracuje nyní v RFE jako hlásatel. * Z American Fundu (AFCR) v Hamburku byl propuštěn Orth a na jeho místo nastoupil Jan Nenka z AFRC ve Stuttgartě. * V Mnichově bylo zasedání rady Nejvyšší kožické reprezentace v exilu. * V posledním čísle „Bohemia“ bylo vyjádřeno podezření, že „Prohlášení k jednání některých exilních představitelů o revisi odsunu Němců“, na němž byli jako autoři uvedeni Dr. R. Luza a Jiří Horák, je podvrženým falsifikátem; správnost tohoto podezření nyní potvrdil Dr. R. Luza, který na dotaz redakce „B.“ sdělil, že ono „Prohlášení“ nevydal ani nepodepsal a že se jedná o falsifikát, jehož původce není dosud zjištěn; je podezření, že se jedná o akci pražských komunistů, kteří se takto snaží využít ostře protiněmeckého stanoviska levicově-socialistické Lužovy skupiny, které se plně kryje s protiněmeckým stanoviskem rudé Prahy. * 39 000 sudet. Němců, usazených v Rakousku, předalo spisy svých národů na odškodnění proti ČSR svému právnímu zástupci, který se chce obrátit na Mezinár. soud v Haagu. * Nár. soc. harcovníci Fr. Runza, Jožka Pejskar a Ing. K. Zikmund se chtějí setkat s Dr. P. Zenklem, který je nyní ve Strassburku. * Josef Ilnath, který přijel z Kanady studovat do Mnichova, převzal vedení „Mladého bojovníka“ po Fr. Kolláři. * Dr. M. Květka neodjel prozatím z Mnichova do Londýna, kde měl převzít vedení odbočky RFE, neboť se přeložení brání; je názor, že na Květkově přeložení má zájem Jul. Firt, ředitel mnichovského RFE, neboť Květka se považuje za jakéhosi vedoucího slovenské sekce RFE v Mnichově. * Česká zpěvačka Ada Gaborová, která žije již několik let v exilu, docílila v Americe značných úspěchů. * P. Ješín napsal v „Husově lidu“ (únoru 1956) článek „Blaník a Tábor“, v němž ostře odsuzuje a odmítá činnost sv. Václava, upírů má jakékoli státnické a politické zásluhy o blaho Čechů a vysoko nad něj stavi jeho bratra Boleslava I., který Václava zavraždil. * Rev. Lach, s nímž spolupracuje Dr. St. Kráčovič, se pokouší o zprostředkování nové schůzky zástupců jednotlivých slovenských organizací v exilu; chce dosáhnout, aby se schůzky zúčastnili: za SNRvZ prof. Hrušovský, za SOV prof. F. Durčanský (kdyby odmítl, tedy Dr. St. Meňar), a za „Blok“ Dr. Bohm. * American Abby, vedoucí Citizien Committee Free Europe v Mnichově, byl propuštěn; jeho zástupcem je Dr. van Berg. * Dne 30. 1. t. r. odjela z Argentiny do SSSR již třetí loď se starousedlíky a (pokračování na str. 4.)

»Krví a železem«

Napsal

Poznámka red.: Dr. Ant. Kalina, který je autorem vynikající knihy „Krví a železem“, připravuje nyní v USA vydání nového monumentálního díla, jež má být pokračováním jeho shora jmenované knihy. Jelikož objevení se knihy „Krví a železem“ na knižním trhu zapadlo do tragického ovzduší začátků naší národní katastrofy, způsobené Hitlerovým náporem, zůstalo toto vzácné dílo české veřejnosti téměř neznámo. Proto dnes přinášíme alespoň stručné pojednání o tomto Kalinově díle a to z pera muže, který je vynikajícím znalcem poměrů.

V dusivém ovzduší byzantského podkuřování „Osvoboditelů“, kdy každý projev svobodného ducha byl utlácán četnou kohortou „posláníných“ historiků, předstíhujících se navzájem v otročích dihyrambech bezpříkladným zástupcem TGM, objevila se pojednání v r. 1938, těsně před pádem republiky, kniha, odborníka v mezinár. politice, doktora diplomacie Georgetownské university Ant. S. Kaliny, syna poslance Ant. Kaliny, nenáročného tribuna českého národa ve vídeňském parlamentě.

Na Hradě s úžasem četli objevy a svou snělostí neslychané vývoody Kalinovy, z nichž ani slovo nemohlo být vyvráceno — každé své tvrzení mladý učenec uměl doložit nespornými svědectvími a dokumenty, čerpanými přímo z prvopramene, z úředních archivů ve Washingtonu. Opíraje se o ně, autor rukou zkušeného operátora zasahuje do husté spleti výmyslů a úskoků naší oficiální historie, nahromaděné se zřejmou tendencí vyzvednouti neobyčejné zásluhy, podvukhodné schopnosti a politickou neomylnost Masarykovu. Celou tuto síť rafinovaných insinací, lží, pomílek a polopráv Dr. Kalina zpřetrhal jako pavučinu a dokázal jasně, že nikoliv Masaryk a Beneš, nýbrž tvůrčí čl. vojska na Rusi zajistili národu právo na neodvislost a samostatnost a že jsme vlastně byli na pokraji záhuby pod nešťastnými a nepoctivým vedením Masaryka na Rusi. Vyzvali-li jsme, třeba morálně těžce postranocení, přece — stalo se tak jen proto, že naše vojsko v rozhodné chvíli nalezlo v sobě dosti síly vzepřít se zlomyslným direktivám Masaryka i Beneše a po revolučním sjezdu v Celjabinsku, po sesazení pravomocí Masarykovy Odbočky s prof. Maxou v čele, vlastní iniciativou, s napětím všech sil vybědlo ze zoufalé, přímo beznadějné situace, do níž ho zavedla slepá nenávisť Masarykova k národním Rusku.

Ohromným jedním působí Kalinovo zjištění, jak dlouho a jak urputně se Masaryk vzpíral nejen příkazům zdravého rozumu a svědomí, nýbrž i vehementnímu nátlaku Spojenců a zejména prezidenta USA, Woodrow Wilsona, který nemohl nikterak pochopit tvrdoňlavé umínosti Masaryka v otázce ponechání našich

legií na Sibiři, kde mohly s poměrně nepatrnými ztrátami prokázat Spojencům služby neocenitelné. Bohužel, Masarykovi v tu dobu zájmy bolševiků byly bližší než zájmy našeho národa. A jak potvrzují dokumenty Kalinovy knihy „Krví a železem“, Masaryk ani nezapíral svého bolševického poslání: máme k dispozici sensační dopis amer. státního sekretáře Breckinridge Longa (str. 295), v němž pan Long sděluje svému kolegovi sekretáři pokladu, že „prof. Masaryk, cestující s britským pasem... si přeje navštívit Washington v ZÁJMU RUSKÉ BOLŠEVICKÉ VLÁDY, hodlá vyplouti z Japonska dne 20. IV.“

Tedy náš Masaryk, náš „Osvoboditel“ utíkal z Ruska, ponechávaje naše vojska ve smrtelném nebezpečí na pospas bolševikům a nespolečným státním německých a maďarských zajatců, roztroušených po celém východním Rusku i Sibiři, nikoliv aby dělali „kvartýrmajstra“ svým hochům (také jedna perla Masarykova důvtipu), nýbrž „v zájmu ruské bolševické vlády“. A skutečně to první, famosní memorandum z 10. dubna 1918, sepsané Masarykem v Tokiu pro prezidenta Wilsona, začíná slovy: „Spojenci by měli uznat bolševickou vládu...“ Nic důležitějšího neměl na srdci náš „Osvoboditel“... A tímže duchem dojemně oddanosti se nese i celé memorandum. „Inuť monarchistické je slabé. Spojenci je nesmějí podporovat!“ Vědomá lež a kleveta, určená k desinformaci Wilsona. V čele Dobrovolné armády byl Kornilov, známý odpůrce carův.

„Vláda koalici socialistických stran a levých kadetů by mohla dosáhnout všeobecného souhlasu, bolševici by byli ovšem v vládě také.“

„Spojenci musí Rusko (bolševické) podporovat za každou cenu a všemi prostředky.“

Imperativní, ba přímo provokativně drzý tenor memoranda prozrazuje v TGM diplomata velmi neohrabaného. Dr. Kalina píše: „Z tohoto memoranda je zcela patrné, že buď prof. Masaryk neměl zdání o tom, co se odehrává v záklis americké diplomacie, jak dokonale by mohla vláda Spojenců slátnouti pomoc, kterou by poskytla čl. vojska na Sibiři věci

Kdo by se jinak zastal exulanta?

Naše vzpoura proti totalitě

Zatracení Stalinova kultu, jež znamená změnu kursu v celém sovětském bloku, skýtá Západu pro přechodnou dobu nějakých šesti měsíců jedinečnou šanci. Skácením Stalinovy modly — v naší vlasti ještě k tomu i modly Gottwaldovy — nastane jisté přechodné vnitřní uvolnění a tím i přístupnost cizím vlivům v samotných komunistických kádrech. Jaká to historická příležitost pro exil! A jaké to obnažení dodnes tak násilně přikrývaných slabín něčeho exilu a jeho mravní bídě! Již dnes můžeme totiž říci, že je to příležitost již předešlým zatracením a darebně zahozením. Nebude ji využito. Nemůže jí být využito — neboť ti, kdož mají možnost mluvit rozhlasem k domovu, nemají mu co říci. Jejich slova jsou prázdná, dutá, bez průrazné síly myšlenky. A ti, kdož by domovu měli co říci, nemají možnost, jsou němi, jsou násilně umlčeni!

Když jsme v posledních letech odkrývali hnilící rány exilu a varovně volali po věsné očistě, byli jsme karcovníci a zrádci celou onou společností, pitvnou křepičkou kolem dolarového koryta. Nuže a dnešek vydává neuplatněné svědectví, že naše varování bylo oprávněné. A Američané z Výboru svob. Evropy poznávají — právě dnes, kdy se jim to nejméně hodí —, že v Evropě práce jen není věšinou za dolar k máni. Ze si sice mohou koupit ještě více českých služebníků s ohnutou páteří a psím pohledem, a ještě více stenotypistek s hezkými koleny, že si však již nemohou koupit schopnost, čest a lásku — ba ani přátelství — jediného českého antikomunisty. Ať vyhazují dolary třeba lopatou okny von do Anglické zahrady, ať platí pánům Peroutkovi, Pejskarovi či Kohoutovi třeba sto tisíc dolarů měsíčně, zůstane jim opět jen Peroutka, Pejskar a Kohout. Tentýž Peroutka, který si přinesl do exilu v konzervě trochou české malosti, tentýž Pejskar, který se v oně Peroutkové konzervě přímo zbožně shlíží a tentýž Kohout, který nikdy neprosterl rámec bývalé Arény na Smíchově a který se může svými vulgárními vtipy libit třeba nějakým výstředním páskům ze Žižkova — a možná i Američanům, rozhodujícím o programech čsl. odděl. RFE —, který však nemůže nadchnout národ k osvobozovacímu boji.

Jak chtějí přesvědčit domov, když nedokázali přesvědčit exil?

Chlít podnitit domov k spontánnímu rozmáchnutí paží a chtít přesvědčit kolisající z komunistických kádru a získat je ke vzpouře, k tomu je zapotřebí, aby k domovu mluvili skuteční znalci dnešních poměrů v naší vlasti. Znalci, zanícení bojem pro pravdu a právo národa. Nemůže však přesvědčit, kdo sám neví. Nemůže zapálit, kdo sám nehoří. A o nějakém odbornictví nemůže být již vůbec řeči, neboť z dosavadní reakce na Západě je vidno, že z těch všech placených „expertů“ nemá nikdo ani zdání o tom, co se dnes na Východě děje a k čemu ony změny kursu směřují.

Jak chtějí přesvědčovat domov, když nedokázali přesvědčit ani exil? Přehlédneme-li jejich řady, od Peroutkovic a Zenklových „Radů“ přes RFE až po vedení různých radových, „sociálních“ organizací, je to delilá jedná lidí koupených, ať již přímo či tím, že si mezi sebou mohou beztrusně rozkrádat hladově příděly, určené pro uprchlíky, a dále lidí zatížených komunistickou kolaborací, polchybných nář. správců a k nim se svorně družících komunistických agentů a agentek. Taková je skutečnost. Hledejte však jediného slušného exulanta, který by ve svých prsou cítil něco hřejivého pro RFE nebo který by v RFE spatřoval něco otročského, k čemu se může v neprostě důvěře přitáhl. Nenaleznete. Není ho v celém exilu.

Jestliže Američané, kteří RFE financují, se nikdy nesnažili zjistit příčiny tohoto zarážejícího zjevu, jejich vina a jejich chyba. Nakonec jedině oni na to doplatí.

Dolarovi zaměstnanci amer. Výboru svob. Evropy hravě mluví o osvobozování domova a dodnes neřekli ani exilu, od čeho chtějí domov osvobodit a co mu chtějí přinést. Dodnes neřekli, co vlastně chtějí. Víme jen, že komunistický Košický program dosud neodmítli. Ten uznávají společně s komunisty. Víme dále, že se ještě nestalo, aby jediný z českých redaktorů RFE vystoupil proti takovým příkazům Američanů, jež hrubě poškozují naši českou věc. Jsme naopak svědky toho, jak přechochotně a udýchaně obhajují akce, o nichž jsou v hloubi duše přesvědčeni, že se jedná o nezodpovědné hazardování se životy českých lidí doma. Je hloupost, zda se již jedná o rolníka Mašína z Biezi, který byl nedávno odsouzen na 5 let do vězení, poněvadž se u něj našly letáky RFE, či zda se jedná o štvání lidí do akcí, za nimiž zde na Západě nikdo nestojí. Kdyby jen jediný člověk měl být uvězněn za letáky RFE, pak je neodpuštělným zločinem letáky tam posílat, když známe jejich bezcenný, primitivní obsah. A štvát naše české vlastence do předem ztracených akcí — tedy do jistých sebevražd —, je stejným zločinem. Každý z redaktorů RFE práce velmi dobře ví, že ony sebevražedné akce slouží zde na Západě jen k „tiskovní penězi“ na další orgie v prostopášnosti. Ze každý mrtvý a uvězněný je v zápětí proměňován na dolary, s poukazem, že národ stojí za košíčkovými dobrodruhy v exilu.

To se již vůbec nezmiňujeme o hlášených obětech explosí balonů RFE. Až dodnes jsme brali veskeru rezervu k těmto hlášením, jelikož komunistické prameny pro nás nejsou prameny věrohodné. Co však říci k tomu, když nyní byla v Rakousku těžce popálena v obličej mladá žena při explozi zatoulaného balonu RFE, který nalezla na poli? Znamená to tedy, že práce jen existuje možnost explosí? V tom případě to tedy ovšem znamená, že zdraví a životy českých lidí, třeba českých vlastenců, třeba maminky

či bratra některého z nás, jsou vydávány všanc pro nějaký slabomyslný výtvor, narychlo sesmoleny v některém schwabinském nočním lokále!

Ano, i my jsme ochotni a othodláni vyburcovat národ do vzpoury a do boje za svobodu, i když si to vyžádá řady obětí. Pro ten okamžik tak trpělivě pracujeme, na ten okamžik čekáme. Ne však dříve, dokud neuvidíme vůbec nějakou možnost úspěchu. V tom případě však nebudeme štvát z bezpečného zahraničí, nýbrž budeme muset prvními na barikádách!

Dolarovi zaměstnanci amer. Výboru svob. Evropy mluví o svobodných volbách doma, při tom však nechtějí ani slyšet o nějakém svobodném hlasování či alespoň srovnávání v exilu. Prohláší, že za nimi jde národ a boji se změřit sílu sympatií v exilu. Ano, jsme ochotni k takovémuto zmlčení síl, přesto, že oni mají k dispozici všechno a my nic.

Tak co teď, Košíčtí?

V mnichovském Isaru neuplynulo ještě tak mnoho vody od dob, kdy národu i exilu byl dáván za vzor rudý maršál Tito a kdy litoisms byl přesvědčeným antikomunistům přímo vnučován. Dnes, kdy Tito hraje opět otevírá se Sovětským svazem, zmizel z pořadu našich frontovců. Zůstala pouze nezodpovědná otázka: Je v Jugoslávii dnes menší právo než včera či tam včera bylo větší právo než dnes?

Stejně málo vody uteklo v Isaru od doby, kdy frontovci, dosud hájící Košícký program, prohlášovali, že nejsou proti komunistickému zřízení a zavedeným socialistickým vymoženostem, nýbrž proti stalinismu zvrstlým. Nuže, dnes je Stalin moskevským politbyrem slavnostně zatracen a všechna zvrstvá a likvidace z jeho éry posílány na pranýř. Dokonce i Katyn začínají připisovat k Stalinově tíži. Komunismus ovšem zůstává. Proti čemu chtějí oni frontovci bojovat tedy dnes? Cím chtějí nadchnout národ a přesvědčit ony kolisající v komunistických kádrech? Tito američtí „experti“ boje proti komunismu to dopravovali tak daleko, že nejeden z nich si již koncipuje projev, jenž přednese v pražském rozhlase jako „šťastný návratilce“.

Abý před svými amer. chleboďárci masekovali svoji naprostou neschopnost a již předem zaručený neúspěch, vydali v dubnovém čísle oběžníku RSC „Informace“ na první straně prohlášení, v němž svůj neúspěch svádějí na domov, na nevyspělost a stádnost komunistických kádru. Hned v prvních větách říkájí: „Mýlíli by se každý, kdo by se domníval, že posmrtná poprava J. V. Stalina přivedla všeřeší oddané čs. stalince nějak přilisi z míry. To by bylo jejich nesprávné odhadování. Kterýkoliv z vedoucích čsl. komunistů je totiž k nerozeznání od proslulého kdysi kanonýra Javůrka, který, když přišel pelét od císaře, tak u kanónu slal a turl jen ládával.“

Domov chce slyšet jasný program

Domovu se však nelze divit. Svým odmítavým postojem k politickým hazardérům v exilu jen dokazuje, že ještě přemýšlí, že je kritičtější, než si mnohý z nás v exilu myslí. Věru, že bychom nejednali jinak, žit dosud doma na protikomunistické frontě. Po všech těch zkušenostech? Kdy téměř každý agent, vyslaný ve jménu exilu do vlasti, byl nositelem jen zrady a neštěstí, protože většina „akcí“ byla v exilu již dávno několikrát prodána — a to nejen zpravodajským organizacím západním, nýbrž i východním? A jak mohou domov přesvědčit lidé, kteří dnes v RFE mluví o zvrstvech Rudé armády před 10 lety u nás, když domov má ještě v živé paměti ony devotní oslavné ody těchto lidí na Rudou armádu-osvoboditelku? Domov má totiž jemný cit, aby rozeznával hájení české věci, od obchodu s českou věcí. Tento cit je v exilu namnoze velmi otupen, jak můžeme vidět na každém kroku.

Domov chce slyšet jasný program. Ten z RFE neslyší TGM není program. TGM je vzpomínka, ať již hřejivá či méně hřejivá. Vzpomínka, kterou domov dnes nikdo neopírá. Vzpomínka, kterou si ochotně přisluhuji i komunisté, jak vidno z nedávného prohlášení Ant. Zápotockého ke zpravodajci „New York Times“ Sulzbergerovi, v němž pravil, že v ČSR existuje řada komunistů k památce prvního presidenta T. G. Masaryka, a že jestliže se v některých případech stalo, že byly odstraněny, pak to způsobili lidé, kteří byli za to patřičně protestováni, protože — podle slov Zápotockého — Masaryk zůstává i pro komunisty historickou osobností.

Dr. E. Beneš rovněž není program. To je symbol kapitulantství, nízkého intrikantství a kolaborace. Stalinův policejní agent a konfident NKVD nemůže být práce programem národa. A Beneš byl Stalinovým policejním agentem tak otrlým, že to ve svojí malosti po r. 1945 dokonce vykiikoval do světa, jak dokazuje jeho vlastní svědectví v „Pamětech“ na str. 34, kde píše o tom, že on to byl, kdo Stalinovi udal protistalinského maršála Tucháčevského, který byl na podkladě toho ještě s jinými 5.000 vysokými sovětskými důstojníky od NKVD likvidován.

Programem nemohou být ani Košice. To domov může jít přímo s komunisty. Ani nenávist proti Německu a štvání proti vybudování západoněmecké armády. Domov dobře cítí, lépe než exil, že Záp. Německo je pilířem záp. Evropy a být proti západoněmecké armádě, znamená být proti Evropě — tedy hájit stejné stanovisko jako rudá Praha. Naším programem však stejně tak nemůže být ani — obrazně řečeno — služebnícké hlazení klík v předních bonnských úřadech či sudetskóněmeckých sekretariátech, jak najednou vidíme u frontovců z „Radů“ a z RFE, kteří tak činí nikoli z přesvědčení, nýbrž aby neztratili dolarový žlab.

Vždyť jaký to žalostný pohled na Ferd.

Peroutku, když se na stará kolena nadočkávé vbíží sudet. Němcům, že by s nimi rád za jeden stůl. Nemůže se najednou již ani dočkat, až bude „volenka“. A jaký to pohled na takového Dr. Ad. Procházku, spolusignatáře Košického programu, když najednou kráčí cestou k Bonnu — cestou zarabanou a zarostlou hlozím. Inu, chléb v panské službě bývá hořký. To se musí často i hluboko do kolen, neboť panská láska po zajících skáče. A proto lidé z Procházka hlozím najednou plní obdivu objevují, že u Mnichova žije i jediný biskup z ČSR, pražský světitel biskup J. N. Remiger. To objevili ale až 10 let poté, co ho barbarsky vyhnali s ostatními sudet. Němci z vlasti, při čemž poplivali jeho šediny i jeho církevní hodnost. Bylo s ním jednáno stejně bestialně jako s každým jiným sudet. Němcem — prošel zavšivenými koncentráky Nár. fronty, spával na podlaže přeplněných kobek a trpěl hlad a opět hlad, při čemž si na něj řval dle libosti každý (z v. partyzán a „paskař“, třeba s legitimací Procházkovy „křesťanské“ lidové strany v kapse.

Programem ale nemůže být rovněž ani „exportovaná americká kultura“. Nechceme kritizovat americkou kulturu. Kultura je vlastní záležitostí každého národa, dokud ji nechce vnucovat druhým. To, co se však z USA exportuje do Evropy pod označením „kultura“, to by nebylo valným přínosem a požehnáním pro náš národ.

Náš program musí být programem českým a evropským

Náš program — jenž domov od nás očekává — musí být programem našim, českým a současně evropským. Programem skutečně křesťanským a lidským. Programem srdce i rozumu. Programem svobody, slušnosti mezi lidmi, lidské snášenlivosti, přátelství, spolupráce a vzájemné úcty mezi národy, tedy i mezi námi a Němci, a mezi námi a Slováky. Programem sociální spravedlnosti a programem cti a poctivosti. S takovýmto programem, vepsaným do praporu, můžeme předstoupit před domov. Ovšem, neměli takový program být pouhou agitační frází, je nutno jeho mravní zásady důsledně uplatňovat již v exilu. A o to se právě snažíme — i svými psaním. I tepáním mrzkého pokrytectví a uplatnosti v exilním denním životě. Je nám to často vyčítáno. Ale jednou nám budou ještě všichni slušní, demokratičtí krajane vědět, že to, že jsme naši vzpourou proti totalitě v exilu zachránili v exilu demokracii. A na to může být každý náš spolupracovník a stoupenec plným právem hrdý. Již dnes je mezi uprchlíky kladená otázka, že nebyť „Bohemie“, kdo by tedy pozvedl hlas proti bezpráví a na obhajobu prostých exulantů?

Jen namátkou dva příklady: Radovské „Sdružení“ v Německu rozesílá uprchlíkům maslo, věnované z amer. vládní pomoci, tedy určené pro každého uprchlíka. Maslo vinou neporádky ve „Sdružení“ přichází uprchlíkům nejen žluklé, nýbrž přímo plesnivé a ve stavu nepoživatelném a lidskému zdraví závadném. Tedy ve stavu, jaký zdravotní úřady všech států civilisovaného světa zakazují. A všimneme si, kolik českých exilních časopisů, vycházejících v Německu, tento stav veřejně pranýřovalo. Kromě „Bohemie“ ani jediný! Všechny zglajchaltované mlčí.

Začátkem ledna t. r. si objednalo čsl. odděl. RFE v Mnichově pí. Phyllis Chudou (známou pod jménem Phyllis Šisperová, rod. Angličanka, která se teprve nedávno dostala na svobodu z čsl. vězení), aby je přijela z Kielu do Mnichova navštívit, že potřebují s ní natočit program.

Hledám, o co bych se opřel

MIHLAN REICHENBERGER

„Hledám kolem sebe něco, o co bych se opřel, ale nemohu nic nalézt“, píše básník Konstantin Biebl svému příteli Karlu Konrádovi. Oba komuniste. Biebl vstoupil do rodné strany už roku 1922. Jak je možné, že muž, který vyznává Lenina, Stalina a Maixe, nemá, oč by se opřel? Když ale nenašel to, oč by se opřel, Konstantin Biebl, komunistický básník, se rozhoduje před pěti lety spáchat sebevraždu.

Po pěti letech vydávají komunisté poslední, pátý svazek jeho sebraných spisů, v němž jsou uloženy jeho dopisy a projevy. Věru, poučný ze svazek. Konstantin Biebl nemaje, oč by se opřel, chce se opřít o rodnou stranu, ale ač členem od r. 1922, je málem vyloučen. Píše Konrádovi: „Jsem nemocný, jsem přepracovaný, koncipuji velká bojová témata a za to mám být neproveden!“ — Jeden z těch, kteří neměli nic proti tomu, když nekomunističtí spisovatelé byli Karlem Novým r. 1948 vylučováni ze Syndikátu spisovatelů, je za tři roky po tom „neproveden“, to jest na cestě k vyloučení z komunistické strany. Tak se odvěčuje komunistická strana komunistickému spisovateli. Věru, v takové chvíli je třeba mít něco, oč se možno opřít.

A Biebl otevře Konrádovi své srdce naplno: „Otevřel jsem naplno své bezelstné srdce, lidi mi inaluji na dveře šibenice, čemuž se směju, ale když něco vyjde z komunistických řad, něro, co ti ublíží, tak najednou poznáš, že tvé srdce z této strany není chráněno, protože jsi tímto směrem ránu nečekával.“ Lidé jsou stateční: ještě roku 1951 malují Bieblův na dveře šibenice. Nevím, kdy pořádatel tohoto páneho dílu Bieblových spisů dával svazek do tisku, protože tento pan Z. K. Slabý bude v důsledku nového směru rodné strany mít velké obtíže, neboť tvrdí, že Biebla k sebevraždě dohnala „zrádná Slánského banda“. „Zrádná Slánského banda, jak známo, je na cestě k rehabilitaci, pan Slabý, pořádatel spisů, musí hledat jiný důvod pro Bieblovu sebevraždu.

Aufruf an die Jugend

An die Mitgliedschaft der SAJ. Groß-Frankfurt i Jugendorganisationen und Jugendgruppen.

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

„Wir sind die Jugendorganisation der Sozialistischen Arbeiterjugend Deutschlands.“

Svobodná tribuna čtenářů

LOVCI FUNKCÍ V KANADĚ

Jeden z vedoucích funkcionářů jistě politické strany v exilu, dvojnásobný funkcionář dvou náboženských organizací, podle svého přesvědčení horlivý náboženský pracovník, člen a funkcionář radovského Čs. nář. sdružení v Kanadě, vyslovil své uspokojení nad dalším úpadkem a poklesem členstva „Sdružení“. Už jen asi půl procenta krajanů v této zemi udržuje své členství v nepotřebné společnosti a je přirozené, že při rozdělení na ústředí a odbočky dostane se na každého nějaká ta funkce. Sběratelé funkcí získávají pak z titulu členství ve „Sdružení“ funkce tři, někdy i více (v odbočce, v delegaci a v ústředí). Není proto divu, že osoba shora zmíněná líbovala si letos na jaře: „Čím méně členů, tím lépe pro nás. Dostáváme se silně kupředu. Jen my dva z našeho města máme každý už více než šest funkcí v různých spolicích a během času převedeme všechny krajské organizace včetně „Sdružení“ pod svoji kontrolu.“

To však není případ ojedinělý. Kontrolor Čs. nář. sdružení v Kanadě, Zollmann, odejel do USA a jak sdělil funkcionář „Sdružení“ z Hamiltonu, jeho přátelé nemeškali a předložili na patřičná místa vypracovanou kontrolní zprávu. Nyní s vypočítavými nadějemi očekávají prý těžké chvíle pro dosavadní funkcionáře ústředí, případně i uvolnění funkcí pro sebe samotné. A aby byl obraz úplný, připoujím, že někteří funkcionáři Cyrilometodějské ligy (CML) a býv. nepřátelé člena Rady svob. Čsl. v Kanadě Brouška, smutně prosilého svými aférami, utvořili společně s ním novou koalici pro udržení a případné rozmožnění dosavadních funkcí v krajských spolicích.

Taková je činnost zdejších lovců extilních funkcí. Není proto divu, že oni dva, o nichž jsem se zmínil, mají celkem 17 funkcí. Není však také divu, že tiito funkcionáři a i spolky, jež reprezentují, jsou prostým exulantům jen k smíchu.

G. P., Kanada.

PROČ PSEUDONYM?

Sleduji ohlas interviewu Ferd. Peroutky v sudetských novinách, v němž napsal, že je ochoten si s vedoucími sudet. Němců sednout za jeden stůl. Se zájmem jsem četl rozhořčení a odmítavé stanovisko, jež v „Sudetendeutsche Zeitung“ 17. 3. t. r. napsali Milena Letenská a Dr. Fr. Studnička. S jejich názorem a stanoviskem sice souhlasím, nechápu však, proč ani jeden z nich se nepoděpsal pravým jménem, zejména když u obou těchto pseudonymů jejich pravé jméno není tajemstvím (p. Letenská žije v Londýně, p. Dr. Studnička v Mnichově). Použitím pseudonymů svoji plně oprávněnou argumentaci proti Peroutkově totiž velmi oslabili.

M. S., Německo.

NA PERIFERII ČSL. EXILU?

Četl jsem nějaké noviny, kde se píše o „Bohemii“, že „stěká na periferii čsl. exilu“. Zamyslel jsem se se svými přáteli nad takovým způsobem žurnalistiky i nad tím, co chtějí psát vlastní řici.

Když jsme byli ještě doma, chodili přes hranice z Německa do CSR agentů Zenklovky skupiny. Rozhlašovali skoro veřejně, že o převzetí obyčejných lidí není zájem, mají prý se starati o emigraci t. zv. prominentů. Do exilu

se jich opravdu podařilo dotáhnouti mnoho. Z občanů, pronásledovaných režimem pro věrnost k svobodě, stali se většinou vězňové. Agenti, hledající prominenty, neměli zájmu. Fakta se umlčeli nedají a svědci se hlásí.

Za prominenty, věrnými ještě po únorovém puči Gottwaldovi a Benešovi, jako byli na př. Dr. Vr. Bušek, Dr. Mir. Kohák, Ludvík Rychtera, dostali se do exilu i komunisté a jejich příslušníci. Kdo žil v táboře jen rok nebo dva, poznal mnohé, kteří do exilu nepatřili. Dovedli si získati posice v IRO táborech rozdělováním toho, co zbylo po krádežích, a dání základ k organizaci prominentů v exilu. Kdo se k nim nehlásil, měl se zle. Mám dosud časopis, vydávaný nějak ilegálně v IRO táborech, a tam se dočtete, jak se to dělalo. Co nejsou na periferii čsl. exilu, jsou uvnitř. Mnohý z nich znal se s agenty, donášejícími zprávy do Prahy a z Prahy přinášejícími rozkazy. „Uvnitř exilu“ jsou dokonce lidé, kteří se hnali tajně a ve vši tichosti na emigraci, když jejich spolubydliči kamarád, komunistický agent, chystal se na dvacíletou cestu do amer. věznic.

Boh. Laušman ani Lev Sychrava nešťekali na periferii čsl. exilu. Ti byli právě středem čsl. exilu. Jejich styky v exilu bude nutno předložit veřejnosti. Americký soudem odsouzený komunistický agent, který v zájmu Zenklovky Rady svob. Čsl. opatřoval tyto podpisy, byl rovněž ve středu exilu a nikoli na periferii.

Tak na té periferii čsl. exilu nalézáme opravdu poměrně velmi málo lidí. Soli v očích nejen onoho pisatele, ale celé Rady, je nebyvalé rozšíření „Bohemie“ a její rostoucí vliv na naše uprchlíky, jak to mohu pozorovat na př. zde v Americe a jak mám rovněž i zprávy od svých přátel z ostatních zemí. Dokud byli uprchlíci vězni táborů s cenzurou pošty a tresty hladem, byli většinou poddajní. Dnes se státním občanstvím země, která je přijala, jsou pány svých vlastních myšlenek. Jaký tedy div, že časopis „stěká na periferii“, ale přinášející ve svých sloupcích vlastní ideje všech svobodě věrných uprchlíků, nabývá rozšíření po celém světě. Pomalu není skupiny našich krajanů, kde by jeho články nebyly v debatách se stanoviskem pro i proti přímo rozpitvávány.

Máte-li tolik odběratelů z řad bývalých odpůrců jako mezi mými známými, můžete v „Bohemii“ něco pro národ a pro lidstvo skutečně vykonat. Postižení spolupracovníci komunistů a nepřátelé čsl. svobody budou možná i nadále nadávat i udávat, ale soud je neodvratně čeká. Ani žoky nepoctivé získaných peněz je nezachrání. Cemu se ale nejvíce budou divit, je všeobecný přesun přízně uprchlíků od Rady svob. Čsl. ke kruhu kolem „Bohemie“.

Jiří K., Chicago.

AMERIKA JE ZEMĚ SVOBODY

U přístavu v New Yorku stojí socha svobody. Veliká pozlacená socha, která otvírá příchodům svou náruč. A to první, co se malý emigrant naučí v nové cizí řeci ve škole žvatlat, je: My jsme země svobody.

Můj Bože, jaký to sen pro chudáka ze země lidové demokracie, soudruha z donucení který smí jen chválit nebo mlčet. Vždyť je přece člověk nadaný rozumem. Při nejlepší vůli se mu nemůže všechno líbit. A přece musí, chce-li zachránit svou osobní a hmotnou bezpečnost.

Zdálo by se, že to není tak velká cena, těch pár pochlebných slov nebo udržení jazyka za zuby, dostane-li člověk výměnou bezpečnost, metály a kariéru. Snad nejsou tak docela bezpečné a trvalé, ale co už ve světě je, a v dnešní době jsme si už zvykli na nestálost hodnot.

Proč tedy odmítá tolik z nich připojit se k davu chvalotečníků a podlízavých pochlebůků a jen pro tu svobodu slova, aby mohl říci otevřeně od plic i od srdce své mínění, se vzdá domova, rodiny, přátel a často i dobrého místa? Proč platí tu nejvyšší a nejlepší myslitelnou cenu za svobodu slova a mínění? Jen proto, že je člověk a že je urážlivý a poníží lidskou důstojnost, dává si za pečeti mozek a odsoudit ho k nucené nečinnosti. A tento přeběhlik ke svobodě, který se pro ni vzdal všeho, co mu bylo nejdražší, má svaté právo na svobodu, která mu byla tak slavnostně slibována.

A přece nadšený a svou odvahu zpřítupřichlík, který právě překročil hranice a dostal se do tábora, se ocitnul najednou v podivné společnosti rádců, kteří ho důrazně varovali, že nesmí říci tohle, ale zato musí říci ono, chválit toho a hanět onoho, stýkat se s tím a vyhýbat se oněm. Zkrátka, má-li úspěch, žít dobře a dočkat se brzké emigrace, musí nutně jednat a mluvit podle přesné předepsanosti, třeba nepsaných direktiv. Nejhorší, že tiito horliví rádcí mluvili pravdu. Neposlechli-li totiž některý ten milovník svobody, postarali se jeho rádcí, aby se jeho akta naplnila nejobavnějšími udáními, zahrnujícími i tvrzení, že je nepřítel Ameriky. Pak se ovšem tento přítel svobody divil, že našel u autorit buď zavěšené dveře nebo odmítavé a nevlidné tváře. Zatrpknul ve své bídě a opuštěnosti a buď se prosedčářsky podrobil a přestál myslit nebo začal pochybovat o svobodě a cítil se podveden. Všude, řekl si, musí jen pochlebovat a jinak mlčet, nemá-li tě potřeblit mstná ruka mocných, kteří nesnesou sebelepší, dokonce ani konstruktivní kritiku.

A přece nemá pravdu. Mezi zeměmi svobody je Amerika tou, která snese maximum otevřené kritiky. To potvrzuje už to, jak dovede slavit takového Sinclaira Lewise, Uptonu Sinclaira, Johna Steinbecka a jiné spisovatele, kteří buď vlivně nebo i velmi nevlidně a případně i nespravedlivě vystavují všechny chyby své země. A dnes, kdy předseda francouzské vlády, G. Mollet, pronesl nesměrné oslavy, v diplomacii neobvyklou kritiku americké politiky a metod a vyskytlo se i několik jiných USA nepřiznivých zjevů a kritik, prohlásil ministr Dulles, že tyto kritiky jsou právě známkou síly demokratických mocností. Skutečnost, že jsou vysloveny, dokazuje, že Spojené státy je přijímají, aniž by měly v úmyslu sáhnout k represivním opatřením.

H. K., Německo.

ZE ŽIVOTA V AUSTRALIÍ

Nár. sdružení v Melbourne s velkým fiaskem a blamáží ukončilo valnou hromadu. Pro naprostou neúspěšnost nemohli byli obsazeni ani všechny funkce výboru. Předsednické místo po br. St. Čermákovi, který v Melbourne zanechal dluhy, druhou svoji ženu a s třetí zmizel, nikdo nechtl přijati, tak si je s velkou účtou a vážností ponechal býv. členik ze Slovenska, br. Viola.

A. N., Austrálie.

Svobodné zednářství a čsl. problém

DR. O. K. OBERLAND

současným. Jména členů Rady svob. Čsl. a prominentů lidové demokratických, odstraňujících republikánsko-demokratickou formu státu, zavádějících koncentrační tábory a bojovníků v době své slávy proti nejzákladnějším svobodám individua, poškozují celkovou posici a kredit, který zednářstvo požívalo za zásluhy svých členů o národ v dobách minulého století.

Jak zcela jinak se díval český vlastenec devatenáctého století na zednářstvo, reprezentované mu jmény Pátara Dobrovského, hraběte Šporka, Šafaříka, Kolára, Jungmanna, Palackého, Myslbeka, Tyrše či Aloise Jiráka a mnoha jiných, i dnes ještě národu drabých a to bez rozdílu politického přesvědčení či viny. Uvědomíme-li si jejich příslušnost k zednářstvu, jistě nemudeme naladění odsuzovali celou společnost bratrstva zednářského šmahem, neboť doba probuzenecká i doba bojů státoprávních byly ve znamení společných ideálů českého národa i svobodného zednářstva. Nelze si prostě odmyslet činnost, kterou svobodní zednáři minulého století pro náš národ vyvíjeli, připravující půdu pro konečné osvobození.

V důsledku uvedeného musíme hleděti na svobodné zednářství jako na přirozeného spojence našeho národa a jeho snah, a spočítat se se minulostí tyče. Něco podobného jako Anglosasové a Severané, kterým zednářství je i dnes reprezentováno jmény, požívajícími všeobecnou úctu. V Americe to jsou Benjamin Franklin, Jefferson a George Washington a v Anglii nepřeledná řada vynikajících státníků a osob života hospodářského, vedená ovšem i jmény králů, jejichž památka je světle zachována. Proto ani onen pověstný modrý trojúhelník rovnostářů v praporech československém není přibíhanou, nýbrž pouhým vzdáním pocty těm mnoha vynikajícím osobnostem z naší krve, kteří jako zednáři k národnímu osvobození položili pevný základ, opřený o ideu neustálého zdokonalování lidské bytosti.

Zcela jinak se nám však představuje svobodné zednářství, hledíme-li naň očima současníka. Sledujeme-li činy a ideje našich vedoucích představitelů veřejného života, kteří pro osobní prospěch zavínali naši národní katastrofální situaci, jejich neuctu k zákonům a jejich vědomou činnost, nesoucí se k definitivnímu zániku občanských svobod v naší vlasti. Rozhořčená mysl krajanů exulantů, jimž byl odňat domov a vše, co jim bylo drahé, snadno se dává svést přáním po nalezení vinníka. A tu mnohdy

generalisujice hledají obět své nelibosti nikoli v lidech zákony přestoupivších, nýbrž v organizaci, jejíž byli členy. Lze-li takový postup schvalovati, nechť rozhodne čtenář sám.

Při tomto posuzování je však nutno věnovati pozornost i zednářské ideologii. Je-li účelem Cirkve příprava lidí pro spásoni věčné, dají si svobodní zednáři už snad od dob Salomounových cíl rovněž veliký a všelidský: Udržování pokroku v lidské společnosti a neustálé přibližování se k ideálům rovnosti, volnosti a všelidského bratrství, chcete-li humanity. Protože každá církev svým duchovním zaměřením na věčnost je elementem konservujícím, pocítovali vůdci duchové už v dobách předkřesťanských potřebu určitého agentu, který by vyrovnával jisté společenské umrtvování náboženských vedení lidské společnosti.

Analogie úhelných kamenů chrámu Salomounova uplatněna byla v úhelných kamenech stavitele světa. Těmito kameny v rukou Božích měli být i dokonalejší vedení členové bratrstva. Základem svobodného zednářstva je tedy chápání ideje filosofické, převedené určitými transakcemi v alegorický poměr tajného bratrstva. Aby však mohlo k takovému bratrství vůbec dojiti, musí arci býti vyvolení jedinci, jejichž dosavadní život dává naději, že ideje budou pochopeny a mravní základna dodržována. Proto onen výběr schopných a nikoli masová organizace. Proto ona vzájemná podpora, která se v rozháraném světě navenek odráží všem viditelnými úspěchy členů, jimž ostatní vzájemně pomáhají při řešení jejich úkolů. Proto je tolik svobodných zednářů ve vedoucích úlohách v hospodářství a státnictví.

Jiná je ovšem otázka, zda zednářské organizace a jejich ideje nebylo hrubě zneužito lidové demokratické politiky naší národnosti. Jisto je, že jejich možnost organizování se v Radě a jejich podpora finanční je do určité míry v souvislosti s příslušností mnohých k zednářstvu. Neznajíce jazyka, nemohou dnes v úvahu přicházeti zednáři anglosasští seznámit se se skutečným smyslením a dovédně zakrývanými protizednářskými činy některých členů Rady, kteří zneužívají bratrstva přesně v téže poměru, v jakém zneužívali svých násilím vylákaných mandátů v době, kdy vládli národu doma. Je jen otázkou času, kdy budou tyto poměry uvedeny ve známou v zednářských kruzích Západu a kdy bude učiněn konec poškozování v anglosaských zemích nesměrně vážné humanistické organizace, s níž býv. čsl. politické nemají už společných ideových základů.

Jednou větou . . .

(pokračování se str. 2.)

jejich dětiní, naroz. v Argentíně. * Leopold Franci, rodák z Posázaví, oslavil v Clevelandě šedesátku. * Vídeňský Sokol má na svůj slat píslibenu návštěvu amer. Sokolů a dokonce se prý mají zúčastnit i sokolové z Prahy, včetně Dr. Klingera. * 21.—23. X. t. r. se má v Paříži konat sjezd „Zelené internacionály“. * SNRZ vydala prohlášení k 17. výročí vyhlášení samostatnosti Slovenska, v němž se rozhodně staví za slovenskou státnost; prohlášení podepsali Dr. Fr. Hrušovský (předs.) a Dr. J. Paučo (gen. taj.). * Msgr. V. Hradecký vydal v Římě sbírku básní „Písne a snění“. * V prosinci 1955 přesídlilo z Argentiny do USA 12 Cechů; na cestu se chystají i rodiny Horvátova a Motolova, jejichž fotozáznamy v B. Aires odkoupil A. Uhiček. * Mázalé Bublíkovi ze Strakonice oslavili v Clevelandě/USA 25. výročí sňatku. * Dr. Felix Mikula, který udržuje velmi přátelské styky s exilními exponenty Nár. fronty, mluvil přes „Hlas Ameriky“ k domovu o utrpění arcibiskupa Dr. J. Berana. * Členy výboru evropského okrsku Čs. Sokola v zahrani. byli zvoleni: Dr. Q. Müller (Brusel) a V. Safránek (Casablanca), náhradníky J. Zivný (Paříž) a R. Hub (Casablanca). * Peroutkův „Prac. sbor Rady“ vydává nepravidelný „Central European Press“, redigovaný Zd. Sloukem. * Anglická královna při své poslední návštěvě v Africe hovořila i s exulantkou Zd. Kračmerovou. * Vedení Sokola Windsor/Kanada: J. Čížek, M. Tomeš, Z. Franěk, S. Kodaj, J. Kostka, J. Kostková, F. Horvátová, B. Kabiřík, P. Lesa, J. Kožela a R. Stěda. * Arcibiskup Mannix v Austrálii pronesl o velikonočních projevech pro katolíky na téma „Vytrají rudi bitvu o Pacifik“; projev ukončil vyslovením naděje, že Bůh zachrání Austrálii, ale podotkl, že si není jist, zda Austrálie vydrží nápor komunismu. * Sokol ve Windsor/Kanada sehrál veselohru „Noc na Karlštejně“; účinkovali: J. Kostka, J. Kostková, J. Kvasnička, F. Černý, M. Businská ml., Z. Franěk, C. Hranka, Ferda Mráz, E. Parcoma, F. Horvátová, E. Bomersbachová, napověda A. Slavík, kostýmy M. Businská st., jeviště J. Janík. * Pekárek, dirigent Queenslandského symf. orchestru, propaguje v Austrálii českou hudbu, hlavně Ant. Dvořáka a B. Smetanu. * Wolf, který na poslední valné hromadě radovského „Sdružení“ v Mnichově protestoval proti funkci M. Vaňka z RFE s odůvodněním, že Vaněk je včerejší komunist, emigruje do USA. * Do USA přijelo na 50 uprchlíků, původem z CSR, kteří ztrávili několik let v Austrálii. * Čsl. sdružení v B. Aires uspořádalo vionbrání, k němuž vytisklo pozvánky, hemžící se hrubými pravopis. chybami. * Kolportérkou zenklovského nár. soc. „Českého slova“ se v Austrálii stala sestra-soudružka Božka Chaloupková, která před svým odchodem do zahraničí byla v CSR zapsána na Vysoké škole polit. nauk. * Proletní akci proti rudému prať. Hromádkovi při jeho poslední návštěvě Austrálie v Hobartu organizoval i K. Locher ml., který tam studuje na universitě. * Ve Washingtoně byla uspořádána poradní schůzka mezi poslanci US demokratické strany a zástupci jednotlivých národnostních skupin, aby připravili předvolební kampaň demokrat. strany pro nastávající prezidentské volby; za Čechy se zúčastnil plk. Jos. Trinner jako předseda Čsl. nář. rady v USA. * Rakouské úřady požádalo o asyl 86 Jugoslávů, kteří navštívili vídeňský jarní veletrh. * Prof. Dr. R. Wierer uveřejnil v angl. vydání „Sudetén Bulletin“ článek „Federace — jediná naděje Československa“. * Sudet. něm. „Ackermann-Geneinde“ připravuje oslavy sv. Jana Nepomuckého. * Ze Švýcar přesídlila do Clevelandu/USA matka Heleny a Dagmar Schneiderových, provdaných za bratry Gustu a Oldu Jeábkovy; jejich otec býval ředitelem Lobkovicova panství v Roudnici. * Opat A. L. Ondrák pronesl 8. 3. t. r. modlitbu za arcibiskupa Berana v US parlamentě a v senátě; v chrámě sv. Patricka ve Washingtoně pak obětoval pontifikální bohoslužby za trpící CSR. * J. Kalvoda z N. Yorku, předseda KDĽ, uveřejnil v „New York Herald Tribune“ 26. 2. t. r. obsáhlý příspěv, v němž obnažuje prosovětskou minulost Dr. H. Ripky. * Jaromíra Začková-Bátková, býv. posl. nár. soc., uveřejnila ve „Svornosti“ 4. 3. t. r. zmatený článek „To všechno zaviniło 27 českých pánů, popravených na Staroměstském náměstí“, v němž omývá pokvětnové komunistické kolaboranty z Nár. fronty. * Býv. nár. správce z Liberce p. Donath má v Lomas del Palomar u B. Aires dobře prosperující výboru mýdla. * Dva synové Ferd. Hykly, obchodníka v Torontě/Kanada, maturovali na střední škole. * V lednu t. r. přišel z CSR do Záp. Německa jen 1 uprchlík (přes Berlín), v únoru uprchly 3 osoby. * Nár. soc. harcovníci Růženu Pelantovou a Dr. A. Masarykovou uvítala na letišti v Clevelandu dceraška býv. taj. venkovského agrárního dorostu Mařenka Hrabíková, obléčená v nár. kroji, a předala každé z nich kytič. * V Pacifiku byli zachráněni 4 muži a 29 letá žena, kteří se vydali na dobrodružnou cestu přes moře na pouhém voru a již po několika dnů byli bez potravy; mezi nimi byl i 29 letý Čech Mirko Kverecy. * Záměstnanec RFE v táboře Valka, Jiří Kalás, se vrátil do CSR. * Jak sudet. Němci v „Sudetendeutscher Antikeldienst“, vydávaném „Sudetenském. radou, tak i Slováci v „Jednotě“, vydávané v USA, srovnávají boj obyvatele Cypru za svobodu s bojem vlastním. * Dne 1. 3. t. r. přepadli v české čtvrti N. Yorku dva neznámí pachatelé Karla Hrudu, mistopředse KDĽ. * US kongresník Victor L. Anfuso, jenž je italského původu, pronesl v US kongresu řeč, věnovanou poměřům v zotročené CSR. * V nemocnici v Linci je léčen 32 letý Ant. Šýkora, který při útoku z čsl. vězení utrpěl těžké omrzliny; Šýkora, jenž žil již několik let v exilu (pracoval v uhelných dolech v Jorjálu), se v říjnu 1955 dověděl, že jeho maminka v CSR leží na smrtelné posteli, proto se rozhodl jít tajně navštívit — byl však v CSR chycen a uvězněn, odkud se mu začátkem března podařilo uprchnout. * Zd. Němeček napsal další div. hru „Světelný rok“ (angl.), v níž líčí boj materiá-

(pokračování na str. 6.)

Zreadlo domova

Fr. Čáslavský opustil Australii

Hlas českého exulanta v Australii k nestavné činnosti Fr. Čáslavského, který se asi brzy ozve v pražském „Hlasu domova“

V Melbourne mezi českými emigranty žil pidimuzik, který sice nedosahoval vojenské mýry, zato však vše věděl a všude byl. Zvláště u čsl. konsula! Mezi českými emigranty byl znám jako práskáč. Jinak měl rád karty a ženy. Jmenoval se soudruh Fr. Čáslavský — čtenářům Bohemie dobře známý, neboť Bohemia již před rokem před ním varovala český exil v Australii.

Soudruh Fr. Čáslavský dal Melbourne vale. Odejel. Patrně tam, kam ho srdce táhlo. Do komunistického ráje, kde prý podle jeho posledních slov, bude pracovat v Klingerově t. zv. Výboru pro zabezpečení osob, které se na základě amnestie vrátí do ČSR. Celý český exil v Melbourne si oddechl. Však nejen exil, myslím, že soudruh konsul také.

Soudruh Fr. Čáslavský zahájil svoji ndavačskou kariéru již za gestapa, kdy udal jednoho svého profesora. Za komunistického režimu přeskočil — jako již vyučený práskáč — ke komunistům, kteří jej na pas řadné poslali do Švýcarska. Tam jezdil mezinár. švýcarsko-francouzským rychlíkem jako číšník a zdalné si vedl jako šmelinář a slídlil. Několikrát vzal „na hůl“ i svoji soudružskou vlast. Švýcarská cizín. policie ho vypověděla jako nepohodlného cizince. Do vlasti se však tehdy ještě nevrátil, neboť měl strach. Tedy to namířil do Australie. A zde chtěl začít pokračovat ve svém poslání nejprve v Sokole, kam ale zásluhou tehdejšího starosty Zd. Kolářka nebyl přijat. Tedy začal v Nár. sdružení. Na schůzích Nár. sdružení vždy prý a veřejně hlasoval proti K. Hrdouškovu, který tehdy bojoval o očistu Nár. sdružení. Na druhé straně soudruh Čáslavský však byl zapojen do služeb čsl. konsula. Začal nejprve s opalčováním adres českých exulantů a končil jako veřejný verbíř pro návrat domů. Své oběti naváděl, aby se nerozpokořovaly v protokolech, které jim soudruh konsul předkládal, nešetřili ani vlastního bratra.

V soukromém životě však svého oosa — soudruha konsula — nenáviděl. Říkával o něm veřejně, že je to tydický buržo! Bydlí prý v nejprepychovějším a nejdražším melbournském bytě, jaký si nedovolí ani americký konsul. Až přijede do Prahy, tak prý mu srazí ten buržoasi hřebínek. Tak jsme zvědaví. Kdo — komu? Jinak soudruh Čáslavský byl velký prospěchář. Hrál občas na dvě strany. Ve Švýcarsku udal prof. Profouse, kterého nenáviděl asi z toho důvodu, že se domníval, že se mu jaksi pleť do řemesla, a to tak, že prof. Profous se jen stěží vracel zpět do Belgie. Nebyli Dr. Jar. Pecháčka, tak prof.

Fr. Čáslavský (x)

Nepřehlédněte!

Předplatné „Bohemie“, jakož i dary na tisk. fond zasíláte již jen na naše nové konto čis.: 132405. Postschekamt Köln. (Staré konto v Mnichově je rovněž ještě otevřeno.) Předplatné činí v Německu na 4 rok DM 6,84 včetně poštovného, mimo Německo DM 7,20, t. j. 2 dolary. Kdo má zájem o letecké zasílání, ať nám laskavě napíše, sdělíme mu vyšší leteckého příplatku, který na př. do USA a Kanady činí 2 1/2 dolaru.

Redakce odpovídá

AFCR, Mnichov: Dík za informace Ing. K. Zikmund a „Versandhaus Hilda Modt“. Zašlete všechny podklady k případům pi. Salus, Dr. Lukeš, Dr. Hava a Dr. Lejková. Poukaz č. 0001 z 10. 2. 1956 velmi zajímavý.

E. R., Francie: Zašlete všechny podklady o žádostech o čsl. pasy u čsl. vyslanectví v Paříži. Je možno opatřit fotokopie? S podmínkou plně souhlasíme. Rovněž dík za informaci o oněch pěti zaměstnancích RFE v Mnichově. Vaše foto z r. 1937 máme v archivu. Informaci „Jitina Procházková“ přezkoušíme. Sdělte přesnou adresu.

Čtenář, USA: Děkujeme za „Ludový Denník“ z 28. a 29. X. 1943. Zašlete podrobnější informace o 6. plenu všeslovenského výboru (kdo se zúčastnil atd.). Máte-li další archivní zápisy, velmi uvítáme.

F. L., Německo: Dík za dopis „Silružení Hamburk“. Rovněž zajíma J. Korián z AFRC Stuttgart. Ve věci Klapka, Mejlková a Gašperák sdělte více.

G. H. Brazílie: JUDr. Fischerovi z Porto Alegre, Mr. Kennedymu od USEP a p. Weberovi, jenž konal ve Welsu v táboře 1002 přednášky o Brazílii, věnujeme pozornost.

N. V., USA: Dopis z 28. 3. t. r. přišel v pořádku. Dík za adresu, jakož i za informace NYT. Pište dále.

E. S., Anglie: Údaje o gen. Miroslavovi nás zajímají. Zašlete i foto. Rovněž věc mjr. Brunnera. Podklád „AFRC“ v případě žaloby poskytl-něme.

Profous by se do Belgie již rozhodně nedostal. V Melbourne si br. soudr. Čáslavský i zademmonstroval proti svému kolegovi prof. Dr. Hromádkovi, jak vidno i z přípojené fotografie, pořízené při předloňské demonstraci proti prof. Hromádkovi. To ovšem pro něj nebude žádnou polehčující okolností.

Jeho návrat, jak sám před odjezdem podotkl, uspišl velmi lákavý dopis od jedné jim svedené oběti a to od J. Pátka z Melbourne, který mu z vlasti psal, jak se mu nyní skvěle vede. Komunisté prý zřídili pro pracující státní nevěstince a tak prý je veselo a je kam peníze ukládat. Tož to přejme soudr. Čáslavskému

V Ostravě byli odsouzeni: Karel Bracháček ke 14 1/2 letům vězení, Jos. Umlauf na 15 let, Jos. Skowroň 11 let, Jar. Marek 10 let, Jos. Adamčík 8 let, Jos. Kováček 5 let, Jar. Dvořák a Oldřich Molloch na 4 roky, Ant. Žila 2 roky, Evžen Pernický 2 1/2 roku a Fr. Celouch 3 1/2 roku. Podle komunistické obžaloby ke skupině patřil ještě i Pastrňák, kterému se prý podařilo uprchnout do Záp. Německa. Komunistická obžaloba tvrdí, že odsouzení spáchali 140 krádeží v obchodech a skladech, při čemž odcizili zboží v ceně 1,300,000.— Kčs. V Liberci byli odsouzeni zaměstnanci stát. statků pro rozkrádání stát. majetku: V. Kalkus 12 let, M. Kalkus 10, J. Daněk 7, Staněk 8, F. Příhoda 7, F. Pozdniek 6 a M. Šal 5 let. „Kulaci“ V. Piša a D. Katony byli jako škůdci stát. statků odsouzeni k mnohaletému vězení. Pro okrádání JZD byli odsouzeni býv. velkostatkář Vodňanský ze Suchomel a jeho nástupce Fr. Benda. „Kulak“ Vodák z Lásenic u Jindř. Hradce byl odsouzen na 7 let vězení pro neplnění dodávek státu. V Brně byli odsouzeni zaměstnanci n. p. „Lacrum“ pro rozkrádání mléčných výrobků: J. Dominek 6 let, J. Navrátil 5 a J. Nedoma 4 roky; dalších osm odsouzeno k trestům od 1 měs. do 2 1/2 roku. Pro okrádání JZD v Rokytnici na Třebíčsku byli

Podle zprávy Něm. tisk. kanceláře (DPA) má být rozboreno město Most a vybudováno o několik kilometrů dále. Důvodem je nalezení neobyčejně bohatých ložisek hnědého uhlí, jež se rozprostírají právě pod městem. Česká filharmonie navštívila Jugoslavií. E. Suchon navštívil Augsburg, kde byla hrána jeho opera „Křůtáva“. V Praze je značná bytová nouze. Na ÚNV leží 50.000 nevyřízených žádostí o byty, z nichž bylo za celý rok vyřízeno jen 1.500. K tomu list „Práce“ 30. 3. t. r. dodává, že je to zaviněno velkou náročností Pražanů, neboť zatím co v Moskvě 1 obyvatel připadá 7 m² obytné plochy, v Praze je průměr 11 m². Podle komunistické statistiky žilo v ČSR v prosinci 1955 13,157.000 obyvatel, z toho v Českých zemích 9,403.000 a na Slovensku 3,754.000. Pražské „Katolické noviny“ přinesly 4. 3. t. r. na 1. straně fotografii papeže Pia XII. s krátkým životopisem. Stejnou pozornost věnoval 80. narozeninám sv. Olce i „Duchovní pastýř“. Náměstkem min. zdravotnictví byl jmenován prof. MUDr. Jos. Lukáš. ČSR objednála v Japonsku obchodní loď o celkové tonáži 25.000 BRT. Zakázka byla uzavřena v obchodním trojúhelníku ČSR-Vietnam-Japonsko. Vietnam na zaplacení lodi dodá Japonsku uhlí, ČSR Vietnamu dodává opět zbraně, auta a stroje. V čsl. kiněch je promítán první zapadoněm. film „Velké pokušení“. Burmáská armáda zahájila boj proti Čankajšovskému oddílům. V ČSR byly sníženy dosavadní sazby ve vnitrostátní letecké dopravě o 29,44%. Dne 4. 2. t. r. byla v Rakousku zakázána další činnost t. zv. „Světové odbor. federaci“ (SOF), vedené komunisty, jež měla sídlo ve Vídni. SOF nyní přesídlila do Prahy. Dne 27. 3. t. r. byla v Bruselu podepsána obch. dohoda mezi ČSR a Hospodářskou unií belgicko-luxemburskou. Unie dodá do ČSR len, bavlnu, umělé hedvábí, kančuk, rostlinné oleje, chemikálie, fotomateriál, olovo, zinek, měděný drát a různé stroje. ČSR dodá stroje, zařízení, auta, traktory, chemikálie, celulosu, papír, řezivo, chmel, slad a slad. ječmen, obuv, textil, keramiku, sklo a bižuterii. V Mezi Polskem a ČSR byla uzavřena dohoda o vzájemném povolení turistiky v Tatrách. Tisíce budou pro překročení hranic vystavovány propustky. V Moskvě byla podepsána obchodní dohoda mezi SSSR a Francií. V ČSR byl uspořádán kongres Mezinár. dne žen. V obci Rež (okr. Praha) je v kolenu Vltavy již od října 1955 staven Výzkumný ústav jaderné fyziky a to na rozloze téměř 1 km². V Praze byla uspořádána výstava obrazů rakouského malíře O. Kokoschky. ČSR se snaží o příliv západních valut obnovou cizn. ruchu. S Prahou spolupracují verbíři v USA, Kanadě i v Záp. Německu propagují mezi krajany starousedlíky a mezi sudet. Němci hromadně zapřejdu do ČSR. V ČSR jsou konány rovněž rozsáhlé přípravy. Tak na př. karlovarský Granthotel Pupp (nyni Moskva) byl předán do správy Čedoku pro zahraniční hosty. Komunistický tisk hledá nervosné vinníky, kteří hrdí včasné dokončení stavby hodoninské elektrárny. V ČSR bylo přikročeno k vydání souborného díla Jana Amose Komenského, jehož část dosud existuje pouze v rukopise. Komunisté se snaží Komenského vydávat za předbojovníka komunismu. Den jeho

mnoho potěšení. — Jeho bratr, seržant US armády, J. Čáslavský, bude mít ze svého bratříčka jistě velkou radost.

Er-jé, Australie.

DALŠÍ OJEDINELÍ ZOUFALCI

Do ČSR se vrátili na akci HEPND tři další zoufalci: z Německa Jar. Dvořák, nar. 1923 v Domažlicích, který právě odpykal 7 měsíční trest pro mravnostní delikt, Dr. Jiří Grant (pravní jménem Mir. Ziarko, narkotikér), nar. 4. 10. 1920 v Heřmanicích u M. Ostravy, Petr Duda (byl v cizin legii), Mir. Zahradník se svou milenkou, Josef Hrdlík a Bok; z Kanady Fr. Padevět (1935) a Pavol Hančín (1932).

Rudé soudy plní plán

odsouzení předseda JZD Jan Auer 6 měs., Svoboda 1 rok a Ježek 1 1/2 roku vězení. V Olomouci byli odsouzeni pro zavinění vážného zranění slevárenského dělníka Mor. železáren, Ant. Bělina: Sv. Křížek, ing. Rost. Hanák, Jos. Vincenc a Milan Slezák k 6 až 8 měs. vězení: ředitel Lišár je ve vyšetřovací vazbě. V Praze byla uvězněna tlupa mladistvých, kteří olupovali chodce v pražských parcích a ulicích; vůdci tlupy byli 25 letý J. Malovec a 19 letý I. Vendl. V Liberci bylo odsouzeno 19 osob něm. národnosti pro styk se svými příbuznými v Záp. Německu, kteří jim posílali balíčky s nylonkami a pod. Byli obžalováni ze špionáže, obvinění však nebylo dokázáno. Přesto byli odsouzeni: Heinz Sonntag na doživotí, ostatní na 5 až 25 let vězení. Jen 79 letý Hermann Grossmann dostal „jen“ pokutu 3.500.— Kčs za nedovolený rozprodej 5 párů nylonek. Pro rozkrádání veřejného majetku byli v Bratislavě odsouzeni Fr. Císár na 7 let a jeho manželka na 6 1/2 roku vězení. Pisku byl zatčen býv. velkoobchodník železem G. Hlídek pro zatažení zboží v ceně 1 mil. Kčs. V Praze byl pro krádež odsouzen na 3 roky vězení 26 letý Jiří Brousek, rodem z Paludské u Lipt. sv. Mikuláše.

Z DOMOVA VE ZKRATCE

narozenin — 28. březen — nazvali Dnem učitelů a ministr Kaduha předal „Veřejné uznání“ rektoru Vysoké školy pedagogické Dr. J. Váhovi a jeho kolektivitu za dílo „Dějiny pedagogiky“, a 173 učitelům a školským pracovníkům odznak a diplom „Zasloužilý učitel“ a „Zasloužilý školský pracovník“. V prodejních spotřebních družstev budou napíště platy zaměstnanců měřovány úkolovou sazbou za 1.000.— Kčs tržby. ČSR postaví v Egyptě velkou cementárnu nedaleko Káhiry a rovněž i velkou porcelánku pro 500 dělníků; v Turecku vybuduje nejmodernější cihelnu, v Iránu závod na výrobu lehké keramiky. V Tisovce u Sokolova je stavěna elektrárna. Byla obnovena letecká linka Praha-Budapešť-Bělehrad. Na Václavském nám. v Praze je dokončována slavná sedmipatrová obch. domu, jenž má nést název „Dům módy“. Prahu navštívila delegace ÚV Svazu komunistů Jugoslaviie. ČSR se zúčastnila jarního veletrhu v Ulrechtu/Holandsko. Pražský tisk oslě napadl polit. komentátora „New York Times“ C. L. Sulzbergera, který po nedávné návštěvě Prahy napsal v „New York Times“, že Češi nejsou žádní bojovníci a že z většiny se stali Svcjčkové. Po všech okresích Čech a Moravy se 25. 3. t. r. konaly okresní sjezdy čs. strany socialistické. 22. 3. t. r. navštívil V. Sirokého iránský zplnomocněný ministr Mahmand Bahadori. Bylo jednáno o čsl. dodávkách čespalochy zařízení pro iránská naftová pole. Ve Stěti na Labi jsou budovány největší a nejmodernější čsl. papírny. Jen jedny, 100 metrů dlouhý stroj vyrobí za 24 hod. 80 tun papíru. Při tom k obsluze celého stroje stačí pouhých 8 lidí. Jakou roli hrají obě quislingovské strany v ČSR, socialistická a lidová, ukazuje na př. i to, že čs. strana soc. pořádala ve všech místních a okresních organizacích přednášky, na nichž seznamovala své členstvo s výsledky XX. sjezdu komunistické strany SSSR. V Tylově divadle v Praze měla 23. 3. t. r. premiéru nová div. hra V. Nezvala „Dnes ještě zapadá slunce nad Atlantidou“. Marie Dvořáková, která byla léta zaměstnána v RFE v Mnichově v odděl. důvěrných zpráv, učinila ve „Večerní Praze“ prohlášení, že RFE provádí špionáž nejen proti Východu, ale i proti slátním západním, v nichž má své odbočky. Pražský rozhlas přinesl 21. 3. t. r. několik citátů z tisku 1945-48, v nichž Dr. Zenkl souhlasil se zkomunismovaním mládeže ČSR. Strašnická Tesla vyrobila padesátitisícový televizor. Čsl. velvyslanec ve Francii G. Součka vystřídal Dr. Jos. Urban. Čsl. delegace se 13. 3. t. r. zúčastnila odhalení pomníku Karla Marxe na londýnském hřbitově Highgate. ÚV KSC vydal v únoru zvláštní číslo polit. časopisu „Nová mysl“, věnované jen XX. sjezdu komunistické strany SSSR. Rozsah 570 stran. V celé ČSR jsou pořádány výstavy o balonkové akci RFE. K 1. 4. t. r. bylo provedeno další snížení cen, jež — podle komunistické propagandy — bude pro obyvatelstvo znamenat do konce t. r. úsporu 2 miliardy Kčs. Z potravin byla nejvíce snížena cena rýže (cca o 40%), káva o 20%, mouka a těstoviny o 10%, rostlinné tuky o 15%, vepř. sádlo o 11%, maso skopové o 20% (ceny pšného masa sníženy nebyly) a cena řady dalších potravin snížena v průměru o 10%. Jiné výrobky, tkaniny, prádlo kusové,

Co se Stalinem?

V dějinách komunistického Československa se s jedinečným napětím a s pohledem na pražskou Stalinovu sochu očekával výsledek zasedání ÚVKSC z 27.—30. III. t. r. Nový politický kurs, určený na XX. sjezdu KS v Sov. svazu si vynucoval obdobné změny ve všech ostatních komunistických státech. ČSR byla vlastně poslední, která se zapojila k vyhlášení nového kursu s aplikací na vnitřní změny. Teprve 9. IV. t. r. se odvolit pražský rozhlas publikoval závazné části řeči Ant. Novotného, gen. sekri. KSC, zatím co konečná resoluce zasedání ÚVKSC byla dána veřejnosti k dispozici již 4. dubna. Při tom je pozoruhodné, že resoluce schvalovala plně tehdy ještě obyvatelstvu zcela neznámou řeč Novotného. Odmíla sice pěstování osobního kultu, ale Kl. Gottwalda, jak to učinil Novotný ve své řeči, se vůbec nedotkla. V resoluci je několik zajímavých bodů. Ve zvláštním odstavci vyzdvihuje nutnost hospodářské a politické spolupráce s Jugoslavií, kterou tak stále ještě vyjímá ze společnosti komunistických zemí. O styku s tímto Novotný tvrdí, že „jejím základem je naprostá rovnoprávnost“. Vedle znovu vyhlášeného boje proti byrokratickému centralismu se objevuje v resoluci věta, kterou se žádá „zvýšení pravomoci slovenských národních orgánů“. Jest to opětným důkazem, že nový kurs se opírá o národní tendence v komunistických stranách. Má vzbuzovat dojem, že přichází k stále většímu uvolňování a osamostatňování, při zvýšeném národním sebevědomí, ve všech státech a u všech národů za Žel. oponu, v našem případě tedy i u Slováků. To právě nechal Stalin bezohledně likvidovat hned v zárodku a tisíce komunistů, ať již v samém SSSR, nebo Polsku, Maďarsku, Československu atd., doplatilo na národní tendence životy a svobodou. Dnes, po posmrtné likvidaci Stalina, jsou všude tyto mrtví aneb uvězněni masové rehabilitování a jen Ant. Novotný obětuje raději jménem KSC osobnost a kult Kl. Gottwalda, než aby rehabilitoval skupinu Slánského, kterou označuje znovu za nástroj slonismu, ač mnohé odsouzené režim tiše propouští.

Komunisté v Čechách zdržovali vyhlášení nového kursu, nemohli ale zabránit tomu, aby slov. kom. strana nepustila v bratislavském rozhlasu, ještě před zasedáním ÚVKSC, několik zpráv proti Stalinovi, aniž by je byla přebrala jen ze sovětského tisku. A nyní se zmiňuje slov. kom. tisk a rozhlas stručně rovněž o rehabilitaci Gomulky, Rajka a o vývoji v Bulharsku, zatím co Praha „takticky“ vyčkává. Komunisté vědí, že při stupající sebekritice shora i zdola při ostré kritice neoprávněného zveličování Gottwalda a v jeho době běsnícího policejního a soudního aparátu, hrozí straně a tedy i jim, ztráta autority. K tomu ještě vyhlášení nutnosti zvýšené kontroly na řízení státního hospodářství úřadů, strany, atd. „pracujícím lidem“, přinese mnohemu funkcionáři konec tak často pohodlného vládnutí. Proto jsou asi zcela oprávněna slova Novotného, že „pro některé členy a funkcionáře strany se tento boj za nové a překonání všeho starého... neobejde bez osobních těžkostí, problémů a snad i bolestí.“ Tyto potíže si ovšem KSC a její představitelé uvědomují a tak jako první zprávu ze svého zasedání vyhlásili napřed další, a to již páté, snížení cen, které je u různých zboží mezi 5—40%. Je možno, že snížení cen vzbudilo v řadách obyvatelstva větší zájem, než další diskuse zasedání ÚVKSC a že oddálení publikování podstatných částí dalo trochu času propagandistům aby jak řadové členy strany, tak i obyvatelstvo, mohli přesvědčovat o správné taktice KSC, která — podle komunistů — vede k stálému zlepšování situace v ČSR.

Bourání kultu osobnosti u mrtvých i živých, a kritika bezpečnostních orgánů, o kterých dnes Novotný tvrdí, že zasahovaly i do života strany a stály tak nad KSC, má způsobit usměrněné uvolnění a vlastní demokratizaci strany, se zřejmým úmyslem, podnítili dělnictvo a inteligenci ještě více k zvýšenému úsilí a osobní iniciativě, aby ČSR ne jen v pětiletce, ale i v hospodářském směřování Východu se Západem dobře obstála.

Budou nás čekat ještě různá překvapení a „Literární Noviny“ z 31. III. t. r. předpovídají: „Nelze si však zastírat, že obrodný proces je teprve na samých začátcích“. A to jistě souhlasí, neboť Stalinova socha stále ještě vyvětvá nad Prahou, očekávajíc však svůj bližší se konec, tak jako mnohý komunistický potentát z KSC, státních úřadů, průmyslu, kultury a pod., jehož pohodlný mozek by nestačil na úkoly mu dané do budoucnosti. vp.

NEKTERÁ UMÍRTÍ V ČSR

V Praze zemřeli: Emilie Valtová, Oldřich E. Berger, film. a div. herec Rud. Hrušínský st., Julie Frimlová, funkcionárka nár. soc., Jos. Fejtek, majitel antodilny, Marketa Duryrhová, roz. Hunlová, Marie Sternichová, odb. učitelka v. v., Marie Bradáčková, býv. sokolská pracovníce, Mik. Kopernický, duchodce. — V Brně zemřel Ant. Krejčí, býv. vzdělávatel ČOS; v Kroměříži Ant. Gebauerová, řed. učst. školy v. v. — V Praze zemřeli Václav Vondrák; JUDr. Fr. Zachoval, řed. obch. akademie; Boh. Moucha (77 let); Jos. Vyšata (Praha 11, Bořivojova 92).

Jednou větou . . .

(pokračování ze str. 4.)

lismu s idealismem. ✧ Hlasatel Havlik byl propuštěn ze služeb RFE. ✧ Prof. Ed. Míček vydal v USA 4. díl české čítanky, nazvaný „Zima“. ✧ Jiří Kolaja byl jmenován mimořádným prof. sociologie na universitě v Talladegu/USA. ✧ Četá a pak na jedné major Svobodovy armády Scheimann, který vyemigroval do Bolívie, přesídlil do B. Aires, kde má výrobu panenek. ✧ Deník „Washington Star“ přinesl na celé titulní straně nedělní přílohy barevnou fotografii 23 leté Věry Fuskové, dcery býv. posl. E. Fuska, která právě skončila v Africe naláčení svého prvního filmu, v němž hrála hlavní roli, „Unik pod rovníkovým sluncem“. ✧ Dr. M. Zibrin uspořádal v Paris/USA úspěšný anglický projev „Sítí komunistů v Evropě“, v němž vznesl závažnou obžalobu proti gen. Ferjenčíkovi, býv. šéfu zkomunizované policie na Slovensku (1945-1948), která ve věznicích nelidsky týrala uvězněné antikomunisty. ✧ Mezi časopisy „Sudetendeutsche Zeitung“ (skupina Dr. R. Lodgmana) a hamburskými „Der Sudetendeutsche“ jsou vzájemné útoky stále silnější; zjevné nepřátelství nastalo po zahájení medrického sudetskonočnického vysílání v české řeči, jež vede Dr. R. Hill, osobní referent Dr. R. Lodgmana; Dr. Hill obviňuje list „Der Sudetendeutsche“, že je ve službách RFE a že píše a jedná proti zájmům sudet. Němců. ✧ V „Přiručném slovníku jazyka českého“, vydávaném komunisty, je uváděn mezi komunisty povolenými spisovateli i Fr. Lisopada, přesto že nyní působí v exilu. ✧ Frank Kozumplik napadl v chicagské „Svornosti“ 26. 2. t. r. české exulanty v USA, prý by chtěli obracet Ameriku vzhůru nohama a poučovat o ústavě a svobodách v USA, o černoském problému atd., ač jsou v USA usazení teprve několik měsíců; dále říká, že se stejně jedná v mnoha případech o lidi, kteří odporně udávají a vyhrožují. ✧ Jednatel čl. kulturního a sport. klubu Slavia v Temperley-Buenos Aires, Venglař, neumi ani slovo český. ✧ Sovětský olympijský předvoj navštívil Melbourne; na olympijské hry má z SSSR přijet 450 sportovců a asi 150 „jiných“ návštěvníků. ✧ Ing. K. Zikmund, býv. řed. AFČR v Mnichově, prodává jako obch. zástupce vysavače práchu. ✧ V San Antonio/USA byl slavnostně konsekrován nový světicí biskup českého původu J. L. Motkovský, původem z Fenišátu pod R. ✧ V. Uhlik, jenž uprchl z CSR v t. zv. tanku Svobody, žije v Californii, kde pracuje jako mechanik. ✧ V Chicagu zemřel hudebník Fr. Polesný. ✧ Duchovní správu čl. kolonie v Buenos Aires převzal Irantskáň R. Kadlec; omladina Katol. sdružení v B. Aires ustavila T. J. Orel, v jejíž přípravném výboru jsou Ing. Zeman, Riha a Pílkazský. ✧ Slovák Jozef Sarnovský z RFE v Mnichově odletěl přechodně do USA; z USA se má do RFE v Mnichově vrátit komponista Jos. Stelibský. ✧ Několik příkladů rozštěpenosti čl. exilu: v Torontě/Kanada existují Sokol I., Sokol II., Slovenský Sokol, Čsl. nár. sdružení odbočka č. 24 a připravuje se ustavení č. 25; poslední valné hromady odbočky č. 24 se zúčastnilo 23 členů, když předtím mistopř. J. Broušek rozeslal oběžník, že schůze se nekoná (zvolení: předs. Polanský, I. mistopř. Mráček, II. mistopř. Dr. St. Redina, taj. Kallaj); v Hamiltonu se připravuje druhé Ústředí čl. nár. sdružení, jež má být agrární a živnostenské; lidová strana v Torontě má dva předsedy: J. Brouška a Dr. St. Redinu; Orel v Torontě má rovněž dva předsedy: Bezděka a J. Kallu. ✧ Rev. Jar. Janda, římsko-kat. farář v Torontě, není ještě rozhodnut, ke které skupině Orla nebo ke které skupině lidové strany se má přiklonit, poněvadž každou prý tvoří 5 členů, kteří se navzájem napadají. ✧ Kňaz Harastěj a Ulinec z Mnichova si stěžovali v USA na způsob rozdělení 90 tun šatstva, sesbíraného pro fecko-katol. uprchlíky. ✧ Fritz Fiala, býv. red. „Grenzboten“, jenž byl asi před půl rokem propuštěn z komunistického vězení v CSR, rediguje hospodářský časopis „Wirtschaftskabel“, vydávaný ve Vídni a propagující koexistenci Západu s Východem; Fiala, který je sudet. Němec ze Slovenska, žije nyní v Bonně. ✧ Jos. Stelibský dokončil novou operetu „Domeček z cukru“. ✧ Nejrozšířenější

Zrcadlo exilního tisku

„KŘESŤANSKÁ DEMOKRACIE“ (New York) březen/duben 1956 v článku „Dr. Ad. Procházka“: „Dr. Plachý spolupracoval s čsl. a jugoslávským vyslancem v Římě, jakož i se známým sovětským agentem Laušmanem. Když redaktor Rozprav nabídl důkaz pravdy o pro-komunistické činnosti agenta Plachého, postavila se za tohoto agitpropčika v římském rozhlasu nejen Rada svob. Čsl. (Plachý byl jejím členem), ale v prvé řadě Dr. Ad. Procházka. Ptáme se, proč Procházka kryl komunistického agenta Plachého? Proč mu dal plnou podporu a důvěru? Může být Dr. Procházka považován za představitele strany demokratické či dokonce křesťanské? Po ztotožnění Dr. Plachého a jeho propuštění z Radio Roma, Dr. Procházka a „představitel lidové strany“ se k Dr. Plachému nehlásí a snaží se zahltit slopy po své spolupráci s ním.“

„NÁRODNÍ DEMOKRAT“ (Berwyn/USA) březen 1956 v článku „Ale i slovem . . .“: „Kulturní rada, stejně jako Sklizeň, jde ve své umělecké ne- a nad-stranickosti a toleranci tak daleko, že vedle sebe boze studu staví Listopada a Popera. Listopada, komunistu, který ještě po puči represen-toval komunistický režim Prahy v Paříži, Listopada, kterému ještě po puči povolila komunistická Praha vydání od na bátku Stalina, Listopada, který je současným výsměchem exilu a české kultuře — a Popera, kterému hned po r. 1945 odmítl Vilínkoví sázeti vysázel knihu básní. . . . Zatím, co Listopadovy povídky vyšly v úpravě na exilové poměry téměř bibliofilské, „Věnce“ E. J. Popery v edici „Sklizeň“ svobodné tvorby vchází do české exilové tvorby jako popelka. Kulturní rada se tu dopustila smrtelného hříchu na české literatuře.“

„OZVĚNA“ (Sao Paulo/Brazílie) leden 1956 v rubrice „Drobnosti“: „V říjnu socialisty a komunisty zvolený nový prezident Brazílské republiky pan Juscelino Kubitschek de Oliveira, není syn českých přistěhovalců (jak tvrdily některé exilní časopisy), nýbrž má otce Portugalce (Oliveira) a matku Brazilianku německého původu (Kubitschek). Jeho manželka, dona Sara, je sice židovského původu, přestoupila však ke katolické víře.“

„ČECHOSLOVÁK“ (nár. soc. — Londýn) 16. 3. 1956 v rubrice „Poslední zprávy“: „Arcibiskup Makarios, vedoucí řeckých nacionalistů na Cypru, byl brit. úřady vypovězen z ostrova a deportován na ostrov Seychelles. Bylo prokázáno jeho spojení s teroristickou organizací Eoka. Z Cypru, nejdůležitější základny Západu ve východ. Středomoří byl konečně odstraněn hlavní původce nepokojů.“

australský ženský týdeník „Woman's Day“ přinesl barev. fotografii sl. O. Bendové a T. Králové, Dr. Jufiny a J. Mikulce vo slovenských krajích. ✧ Australský „Hlas domova“ napsal, že na léze lodí, již odjel 23. 3. t. r. z Austrálie do Evropy (do Anglie, Švýcarska či do CSR?) Fr. Časlavský, který byl spolupracovníkem čl. konsulátu v Melbourne, odjel i Jan Homola, Václav Majer, St. Matus, A. Pánek, V. Trhlina a Jiří Zelenka. ✧ V. Havlíček, býv. šéfredaktor tisku lid. strany, působí nyní v Clevelandě a věnuje veškeren volný čas vyřezávání a malování dřevěných talířů. ✧ Dr. Jos. Korbel napsal v USA brožuru „Porobené národy“. ✧ Australský „Hlas domova“ 19. 3. t. r. ostře napadl Jiřího Bradu pro jeho článek proti RFE v amer. „Facts Form“. ✧ Známy polský tenista Skonecki, jenž žil 5 let v exilu, vrátil se ze zpět do Polska. ✧ Z USA se vrátilo do SSSR 5 sovětských námořníků z tankové lodí „Tuapse“, která byla zápalná čínskými nacionalisty z Formosy; všech pět před půl rokem požádalo o asyl; jejich návrat vyvolal v USA nesmírné překvapení. ✧ Walter W. Birge, o němž se rozšířila zpráva, že se vrátí z N. Yorku zpět do RFE v Mnichově, je dosud v USA a vše nasvědčuje tomu, že do RFE v Mnichově již nepůjde. ✧ Od 23. 2. t. r. je pohřešován český exulant Michal Butor z

„TRIBUNA“ (list radikálně levicového Čsl. zahrani. ústavu v exilu — Leiden/Nizozemsko) leden/únor 1956 v rubrice „Poznámky ze světa“ od Mojžíra Zachara: „Jediný kulturní časopis Revue zakončí vydávání prosincovým číslem. Výňatky z dopisu vydavatele: »Vydávám knížku „Kameny v písku“ nákladem pouze 100 výtisků, znaje „hlad“ po české literatuře. Jen tak mimochodem: loňského roku jsem vydal knížku pohádek Jiřiny Zaccalové a nabídl jsem ji zdarma každému, kdo si o ni napíše, domnívaje se, že je nedostatek českých pohádek v rodinách s dětmi — alespoň leckdo si mi na to stěžoval. A víte, kolik si o ni napsalo? Nikdo. Výsledek akce Kulturní rady mě přesvědčil, že čsl. exil o kultuře jen mluví. . . . Zamysleli-li se nad těmito několika větami, jistě pochopíte, že nepiši více. Člověk se nemůže rozepsat, aby zhodnotil práci, již Revue vykonala, aniž by se rozplakal.“

„HUSOV LID“ (Chicago/USA) únor 1956 v článku J. Novotného „Bible v dějinách našeho národa“: „Křesťany jsme se stali sice již před ukončením prvního tisíciletí, avšak před Reformací byla bible u nás, jako ve všech katolických zemích, knihou takřka neznámou. Římskokat. církve u nás nejen že nečinila ničeho, aby kniha, na níž i ona vyhubovala svoji viru, byla rozšířena, nýbrž docela nekřesťanský ji pollačovala a ničila. . . . Římská církev posílá do světa svůj vši svobodě svědomí se vysmívající „Index knih zapovězených“, r. 1564 Piem IV. vydaný, který četbu bible laiky značně omezuje. Katolická církev dobře vystihla, co je příčinou nového hnutí, které zasahovalo samé kořeny dosavadní církve, proto v slepé nenávisti vrhla se ničivě na samý sloup křesťanského náboženství. Nastává jedná z nejmutnějších kapitol dějin katolické církve — palení biblí.“

ARCHIV BOHEMIA

Prosíme všechny naše přátele, mají-li jakýkoliv archivní materiál (staré noviny z CSR, protektorátní, z doby 1945—50 či exilní — i jednotlivá čísla —, polit. brožury a knihy), aby nám laskavě sdělili, neboť vše potřebujeme pro náš archiv.

SOUHLASÍTE-LI S NAŠÍ PRACÍ. SPOLUPRACUJTE S NÁMI

V TORONTĚ (Kanada) lze „Bohemii“ koupiti na 324 Queen St., W. (poblíž Spadina Ave.).

Thoronu/Australie, kde má zahradnictví; je podezření, že se stal obětí útoku komunistů; zanechal manželku a dvouleté dítě. ✧ Stejně jak v Anglii, tak i v Australii byly exulanti uspořádány protestní akce proti návštěvě Bulganina a Chruščeva v Londýně. ✧ Katolíci z Toronta se táží, kdo byl pořadatelem oslavy k určitému vězňárenského archiepiskopa Berana a 80. naroč. sv. Otce Pia XII., uspořádané 15. 4. t. r. v „Masaryk Hall“, při níž Gustav Přistupa a býv. předs. kanad. RSC Rud. Fraštáček vystupovali při uvítání torontského starosty jako hlavní představitelé exilu. ✧ Z RFE v Mnichově byl propuštěn J. Kovtun. ✧ F. Hudec, předs. čl. YMCA/YWCA v Německu, emigruje do Anglie, kde bude pracovat v továrně. ✧ Otto Grál se vrátil i s manželkou z USA do RFE v Mnichově. ✧ V madriáckém sudetskonočnickém vysílání v české řeči jsou vyřizovány osobní účty mezi jednotlivými exulanty. ✧ Váša Příhoda koncertuje 30. 5. t. r. v Praze. ✧ Pražské „Svobodné slovo“ přineslo 15. 4. t. r. zprávu, že Gustav Machatý natočil v Německu druhou verzi svého filmu „Extase“, jak známo, Machatý byl v exilu. ✧ Zenklovské „České slovo“ uveřejnilo 4. 4. t. r. požadavek, že Západ by měl být exilem přesvědčen „o mimořádném významu když ne plného osvobození, tedy alespoň přijatelné neutralisace CSR“; — tedy již jen neutralisace.

Co říkali včera?

„A pohledme na obrovské úspěchy vnitřní i mezinárodní, jichž dosáhl největší slovanský stát, Sovětský svaz, jakmile za vedení geniálního státníka Stalina dokázal spojit svůj dřívější program socialistický s postupnou demokratisací, jak ji nastoupila stalinská ústava z r. 1936. Neohrožená statečnost a přímo pohádkové hrdinství Rudé armády v II. svět. válce by bylo nemyslitelné, kdyby se nebylo podařilo generalissimu Stalinovi přesvědčit národy SSSR o tom, že boj, který bojují, je velká vlastenecká válka, v níž nejde o osobní blaho jednotlivců jakkoliv početných, nýbrž o život a budoucnost národů, sdružených v SSSR. Jaké povznášející potvrzení správnosti naší cesty je pro nás i v těchto skutečnostech mezinárodní politiky, stejně jako v životním osudu našeho vlastního národa.“ — (Dr. Petr Zenkl v brožurě „Národní socialismus věčně živý“, Praha 1946.)

„Gen. taj. čs. strany nár. socialistické br. prof. Vlad. Krajina. . . rozebral podrobné poměry v Nár. frontě a zdůraznil v této souvislosti, že všechny pomluvy nár. socialistů nemohou vyvrátit základní skutečnost: naše strana měla, má a bude mít k SSSR poměr zásadně kladný. Připomněl, že pakt mezi CSR a SSSR uzavřela v r. 1943 londýnská vláda, v které neměli komunisté ještě své ministry.“ — („Svobodné slovo“ 25. 6. 1947 v článku „Zadáme volby do nár. výborů“.)

VÁCLAV ŠOUREK:

JUSTICE V UVOZOVKÁCH

Za vlády lidové justice, v níž soudcem je luza z ulice, pravidlem běžným se stává, že podle třídního práva čestný je odsouzen k ztrátě cti v prospěch těch, jimž se ji nedostává. Proto: lidové justici sláva!

UCHÁZÍ SE DR. B. CHUDOBA O „LENINOV RAD“?

Sudetskonočnický list „Volksbote“ (Mnichov), s nímž Dr. B. Chudoba úzce spolupracuje, otiskl 14. 4. t. r. plné znění dopisu, který — podle tvrzení listu „Volksbote“ — Dr. Chudoba poslal Ant. Zápotockému a v němž se uchází o udělení Leninova řádu. Dopis je velmi zdvořilý a svou stylisací a obsahem až velmi podivný. Tak podivný, že kdyby jej nepíseň právě list „Volksbote“, s nímž Dr. Chudoba již dlouhou dobu úzce spolupracuje — takže lze považovat za zcela samozřejmé, že redakce „Volksbote“ si pravost Chudobova tak závažného a až zarážejícího přípisu nejdříve řádně ověřila —, byli bychom na vážných pochybách, nejedná-li se o podvrh a falsifikát. V dopise je uvedeno m. j.:

„Pane presidente, dovoluji si ucházeti se o Leninův řád. Jak známo, tento řád je propůjčován všem těm, kteří se vynikajícím a prozřivým způsobem zasloužili o blaho Sovětského svazu a kteří statečně bojovali proti jeho nepříteli. . . .“ Dr. Chudoba dále obsírně uvádí, že již r. 1945 se v „Obzorech“ kriticky postavil proti Stalinovi a dopis končí slovy: „Jsem samozřejmě nekonečně hrlý na to, že jsem již před 11 lety mohl vyjádřit to, co nyní řekl soudruh Nikita Chruščev. Věřím, že pochopíte, pane presidente, že mi to neslať. Právě proto, že jsem české národnosti, mělo by se veřejně poukázat na to, že to byl Čech, jenž svoji prozřivostí a starostlivostí o blaho našich slovanských národů ostatní předešel o více než jedno desetiletí. Tím končím a znamenám

Bohdan Chudoba.“

ZESÍLENÉ STVÁNÍ PROTI „BOHEMIÍ“

Útoky pražské propagandy proti „Bohemii“ a SČDF neustále sílí. Tak „Svobodné slovo“ napadlo 6. 3. t. r. „B“ a Fr. Janíka-Horáka, o němž m. j. napsalo: „Další utečenecký „prominent“ Fr. Janík-Horák si našel jiný zdroj příjmů. Pobírá za svoji „politickou“ činnost peníze od určitých bonnských kruhů. Právě poměr mezi tímto spojenecem západoněm. revanšistů a jinými zrádnými utečenci ukazuje, jak bezohledný boj zuří mezi špičkami zářadů národa. . . .“ Je jisté velmi pozoruhodné, že onen živý nesmysl napsal o Fr. Janík-Horákovi již v prosinci 1955 ve svém reklamním časopise „Cs. zábavní zpravodaj“ i I. J. Sharoun z Toronta, primý exportér zboží do rudé CSR, který tehdy psal, že Fr. Janík-Horák dostal od jakéhosi německého „Bundu“ za svoji činnost zvláštní odměnu 10.000.— DM. Tato shoda nutí k vážnému zamýšlení: kdo koho v tomto případě informoval? I. J. Sharoun pražské komunisty nebo pražští komunisté I. J. Sharouna?

Pražský rozhlas zaútočil 19. 3. a 9. 4. t. r. proti „Bohemii“, 24. 3. t. r. proti SČDF. VI. Pekelskému a Dr. Kožulohovi jako spolupracovníci „Bohemie“. Bratislavský rozhlas zaútočil 6. 4. t. r. proti „B“. Pražský „Hlas domova“ zaútočil 13. 3. t. r. proti „B“ v obsáhlém článku „Uprchlíci a pomocní organizace“, v němž SČDF nazývá „zfašisovanými demokratickými federalisty“. „Hlas domova“ dále zaútočil 3. 4. t. r. „Rudé právo“ 10. 4. t. r. a „Práce“ 11. 4. t. r.

BOHEMIA, list Českých demokratických federalistů, vychází jednou měsíčně. Redakce: Köln-Ehrenfeld, Hansemannstr. 54-58, telefon 5 58 38. Návštěvní hodiny: pondělí — pátek od 14 do 15 hod. Vedoucí redaktor a odpovědný zástupce listu Fr. Janík-Horák. Majitel a vydavatel V. Pekelský. Příspěvky se nevracejí a nehonoriují. — Toto číslo bylo vydáno 27. dubna 1956. Tiskem Buchdruckerei J. Deschler, München 5, Bauderstr. 56.

Jarmila Vlasáková:

DOPIS Z RADIA

Fejeton o smyšlených osobách ze skutečného prostředí

Milá Maňol

Nevloz se na mne, že jsem Ti tak dlouho neodpísal. Jsem stále jako v kóje a nemohu se dostat ani ke psaní dopisu. Neuhodla bys, co teď dělám. Jsem herečkou v rozhlasu a představ si, Jarda je tam redaktorem. Dovedu si představit, že když čteš tyto řádky, že se smíchů neudržíš, ale vyprávíš Ti podrobně a po pořádku, jak k tomu došlo.

Jak víš, Jarda byl zaměstnán u jedné zpravodajské skupiny. Dobře se nám žilo, měli jsme pěkný plat, i když ne takový, jako máme dnes, ale tu skupinu stihala smůla za smůlou. Jak někoho poslali do Československa, tak tam na něho již čekala policie a zavřela ho. Američan na konec přestali té celé skupině věřit a rozpuštěli ji, a nejen to, nevěděli, koho všechno mají podezřívát a pro jistotu teď nikoho z té skupiny nepustí do Ameriky. Uprmně řečeno, mně se do Ameriky ani nechťlo. Anglicky neumíme, a Jarda, znáš ho, ničemu se nevyučil, na práci má obě ruce levé a nejraději by toho, co si vymyslel práci, zabít. Konec konců by to dopadlo tak, že bych zase musila šít a žít Jardu.

Měli jsme již velké starosti, co si počneme a skoto jsme litovali, že jsme utekli z Československa. Snad by ta revize a inventura v tom podniku v Aši, co byl Jarda národním správcem, nedopadla tak tragicky, jak jsme se báli. Vždyť by byli museli zavítat též předsedu závodní rady a kromě toho Jarda byl naoko v partaji. No, vše se ale v dobré obrátilo. Jarda má stříčka poslance v Radě a ten to

v radiu zafířil, aby Jardu přijali. Nevěděli si s ním nejprve rady, pak ho strčili do archivu, kde zaskrtoval červenou tužkou články v novinách. Dostali jsme tipokojový byt s kuchyní, koupelnou, ledničkou, porcelánem, stříbrem, sklem, prádlem, ústředním topením — no, co Ti mám povídat — takhle nebyl vybaven ani jeden z těch tří bytů, co jsme si zabrali v Liberci, Kurlových Várech a Aši. A to vše zadarmo včetně obsluhy, plynu a elektrického proudu. A to byl jen začátek.

Jarda viděl, jak tam piší redaktoři: přijdou do archivu, vyberou si nějaký článek z německých nebo švýcarských novin, přeloží to z němčiny a relace je hotova. Jarda umi německy ještě z Kuratoria, tak jsem mu poradila, aby taky zkusil tak psát. A vidíš! Libilo se to šéfovi a Jarda se stal redaktorem a plat mu zvýšili na 1000 marek. Jarda sice neví, kdy má psát mekké i nebo ypsilon, ale to stejně není ve vysílání slyšet, a kromě toho tam mají jednoho redaktora, který má maturitu a ten opravuje druhým redaktorům pravopisné chyby.

Já zatím byla doma a již jsem si chtěla zase něco přivydělat šitím, ale jednoho dne byla zase jedna taková veselá party a Jardu šéf se ke mně moc měl a k ránu se mě zeptal, zda-li bych také nechťla pracovat v radiu. Druhého dne jsem již byla u personálního šéfa, který již o mně byl od šéfa informován, ale když mi ukázal psací stroj, tak jsem do toho nedovedla ani klepnout. Šli jsme proto na poradu k šéfovi a ten povídal, že mám takový příjemný hlas, abych to zkusila v produkci. Sám mě

dovedl k šéfredisérovi a ten mi dal něco přečíst na zkoušku. Měla jsem trůnu, to se nediv, jsem švadlena a do divadla jsem šla nanejvýš na operetu, a tak jsem koktala a byla jsem přesvědčena, že jsem režisér vyhovdi. Ale šéf byl nadšen, ty přebřeby se prý vystihají z pásmo a šéfredisér povídal, že odpovídám obvyklé úrovni jejich vysílání. Nevěděla jsem nejprve, co si o tom mám myslet, ale později jsem to pochopila. Tak na příklad v radiu se hlásila o zaměstnání Helciová-Snížková, herečka Národního divadla. Nevzali ji, protože by porušila jednotný ráz rozhlasu. A tak jsem se stala herečkou rozhlasu. Teď již čtu ty nejtěžší role a Milouš (říkám tak našemu šéfovi) trvá na tom, abych dostávala přiděleny nejlepší úlohy. Jarda, to víš, byl nejprve žárlivý, ale teď už také chodí s paničkou jednoho svého kolegy. Tady je to všechno spříbuzněné, i když ne přes oltář.

Jen s penězi špatně vycházíme, třeba že máme na dvě tisícovky měsíčně, ale koupiti jsme si auto, zatím jen Volkswagen, musím mít pěkné šaty, když chodím s Miloušem do nočních lokálů (jsou hrozně drahé) a reprezentuji zde vlastně Československo. Dříve nám také kolegové nakupovali lacino v PXU, ale již je to pro členy radia zakázáno a Jarda, který si navykl pit jen francouzský coqnac a šampaňské, musí to nyní kupovat za hřísné peníze v německých obchodech. Nemysli si však, že zapomínáme na naše uprchlíky v lágrech: přispíváme z vlastního platu 10 markami měsíčně na režii Sdružení pro uprchlíky.

Teď ale musím již končit, musím k řisérůvi a pak k modistce, máme dnes večer u nás doma party. Bude to veselé, jen zitra mě zase bude bolet hlava. Líbá Teě Věrka

P. S.: Písař se, zda-li se brzy vrátíme domů. Nemaluj čerta na zeď. Co bychom tam s Jardou dělali?